

anime.

ti postea recusat: Non enim p̄s-
tia tātūmodo spectare satis habz
discretio si rerū exit? prudentē ip̄a
meritur. Nihil quidē sublimi? sed
nihil piculosi? et tentationib? ma-
gis expositū q̄z ambulare per viā
affectiōis amoroze dū vehemētiā
in se habet. sic amor vti .3. d. t. ve-
hemētissima est passionū. Postre-
mo placet ip̄i discretioni. sobria
mens et modesta si tñ sollicita est
ambulare cū deo suo per viā mā-
datoz snoz. et b. viā regia a p̄ri-
bus trita tanq̄z si iumētū sit apud
deū. tanq̄z p̄tea sit asina quā agi-
tat iesus in hirlm. Pl? inq̄z placet
talīs q̄dam rudis mens et arida
terra sine aqua q̄z si reiecto freno
discretionis quereretur ductu p̄prio
rū affectuū in mirabilib? super se
per p̄rupta mōtiū cōtēplationis.
per alta et sublimis sapiētie. p de
sideria flāmantia quib? accendit
felicitē quidē si discretiōi sp̄ inhese-
rit saluare se in monte? illic despe-
ctis imis iubilare deo in decacoz/
do psalterio cū cātico i cithara. et
cū p̄pheta abacuc dicē ex sentētia
super excelsa mea deducet me vi-
ctoꝝ in psalmis canētem

Explicit tractatus no-

tabilis de passionibus anime edi-
tus a magro Johē Gerson Anno
M cccc ix tunc cācellario ecclie pa-
risien

elvi

Incipiūt capitula hui?

opusculi de mōte cōtēplatiōis

Quā q̄re de materia tam
alta d̄scribit gallice poti?
q̄z latine? simplicib? et illit-
teratis poti? q̄z doctoꝝ?

ij **L**itteratura et magna sciētia
nō ē oīo cōtēplatiōis necessaria

iiij **D**e duob? hominū generib?
et q̄ habiliores s̄ ad cōtēplonez

liij **D**e duobus modis contem-
plationis. vno in scientia. alio
in affectu.

v **D**e magna differētia int̄ sapi-
entiam et scientiā

vi **Q** nullus debeat dici sapiēs
nisi sit bou?

vij **Q**uō simplices et ideote pos-
sūt puenire ad sapiētiam p ex-
emplū a fili

viii **Q**ue sūt opa per q̄ deus p
fecti? cognoscat

ix **C**ōtinuatio brevis seu epilo-
gus p̄dictoz

x **Q** amor dei p̄ncipiū est et fi-
nis vite cōtēplatiue

xi **Q** amor mundi p̄mo est re-
mouēdus

xij **Q**ualis sit pena in dimitten-
do amorem mūdi

xiii **Q**uō aliquis possit amittē
amorem mūdi per exēplū oīdiē

xiiij **Q** legē et audire scōz aut
sanctaz vitas profit ad contē-
plationem

xv **D**e angelozum suffragiis et
aduersitatib? atq̄ generib? ali

De monte

quorū hominū p̄speritatez vel
aduersitatē habentiū

xxvi *Incipit loq̄ de scala cōtem
plationis dei cui⁹ tres sūt gra
dus scz humilis p̄sūa. loc⁹ secre
tus cū silētio. fortis p̄seueran
tia vt beat⁹ bernard⁹ ponit su
per Cant. cantiel.*

xxvii *Quāto a labore actie vite in
cipi debet vita cōtemplatiua*

xxviii *Gratia singularis aliq̄bus
collata nō est ab omnib⁹ imitā
da Et q̄ multi oppositū facien
tes sūt decepti*

xxix *In q̄ consistit p̄fectio vite cō
templatiue p̄ similitudinē amoris
mūdoani declarat*

xxx *Qualis sit amor dei quē con
templatiu⁹ h̄re debet.*

xxxi *De sc̄do gradu cōtemplatio
nis et duro cōsiliū ibidē ex̄nte*

xxxii *In q̄li statu sit cōtemplatiuus
in sc̄do gradu cōtemplationis*

xxxiii *De duob⁹ modis silētij et
solitudinis*

xxxiiii *De naturali secreto*

xxxv *Quāto corp⁹ contemplatiui
debeat ordinari et de impedi
mētis aduenientib⁹.*

xxxvi *Disputatio quāto vita cōte
platiua sit p̄ficua et p̄mo sibi ip̄i*

xxxvii *De p̄fectu magno quem
cōtemplatiui alijs afferūt*

xxxviii *Quāto nō sit supbia tēdē ad
vitā cōtemplatiuam ostendit per
exemplum*

xxxix *De excellētia cōtemplatiui*

xl *De necessitate gratie dei ip̄i
cōtemplatiui*

contemplationis

xxxi *Qualit̄ anima in cōtemplatio
ne dicit̄ eleuari super corp⁹ et q̄
dāmō ip̄m deferere et efficiē sim
plex et vnica*

xxxii *Memoria libri magistri ri
chardi de sc̄o victore de cōtem
platione*

xxxiii *De tertio gradu cōtempla
tionis. et similitudines quedam
naturales*

xxxiiii *Quāto fortis p̄seuerantia
necessaria est cōtemplatiuis decla
rat per exemplū*

xxxv *De impedimētis plurib⁹
ne possit quis montē cōtemplatio
nis ascēdere*

xxxvi *De q̄busdāz adhuc alijs
impedimētis in via ista*

xxxvii *Quidā modi meditādi q̄
p̄nt seruari in cōtemplatione*

xxxviii *De mō cōtemplādi quē be
at⁹ bernard⁹ tenuit in p̄ncipio*

xxxix *De alio mō meditādi p̄
exēplū medicantis*

xl *Cōmēdatio istiusmōi cōtempla
tiōis tāq̄ securi utilis et leuis.*

xli *De modo se v̄sitādi in cōtem
platiōe p̄m istū modū*

xlii *De trib⁹ dei iudicijs añ ocu
los mētis reuocādis pro mate
ria cōtemplationis*

xliiii *Quāto quidā deficiūt in per
seuerātia forti et ideo in cōtem
platione modicū p̄ficiūt*

xliiii *Quedā imaginatio mōtis
cū trib⁹ tabernaculis siue habi
tacul⁹ scz fidei spei et charitat.*

xlv *De trib⁹ modis q̄bus gra
cia dei def̄*

ad sorores.

Prologus in tractatū

dñi Johis Gerson cācellarij pari
siē. de otēplatiōe ex gallico in la
tinū trāslatū

Capit. i. Causa q̄re de mate
ria taz alta d̄scribit
gallice ⁊ simplicib⁹ ⁊ ill̄atis

Mirari nōnulli fortas
se poterūt ac q̄rē p/
inde. cur de materia
tam sublimi. puta de
vita otēplatiua scri
pserim tractatū p̄ntē ideotis sim/
plicib⁹ q̄z. videlz sorozib⁹ meis. ac
etiā lingua materna gallicana. et
nō poti⁹ fmone latino ipsiis scien/
tia ampliori imbutis. cū ista mate
ria ad ill̄atos simplices q̄z nō p
tineat. Ad qd̄ ego inq̄m. Quia enī
in libris varijs doctozuz scōz de
vita p̄acta subtili⁹ tractat⁹ vtpo/
te a scō gregorio in moralib⁹. nec/
nō a beato bern̄. sup cātica. Itē a
richardo de scō vidore. et a q̄z plu
rib⁹ alijs. ad dicta q̄z eruditi sciē
tijs cōfugiū facē p̄nt. idcirco talib⁹
scribē talia sup̄ideo. Sed ē se/
cus de simplicib⁹ ⁊ ill̄atis p̄ntim
sorozib⁹ meis q̄b⁹ p̄ntia d̄scribo
de materia otēplatiōis latinos
fmones intelligē nō valentib⁹. Et
cū dicat ap̄ls q̄ mulier innupta ⁊
xgo cogitat q̄ dñi sē vt sit scā cor
pore ⁊ spū. q̄ at nupta est cogitat
q̄ sē mundi. quō placeat viro suo
Ideo vtili⁹ ⁊ cōueniēti⁹ me d̄pilare

eloi.

⁊ scribē nō posse iudico dictis me
is sorozib⁹ (q̄ dei gr̄a p̄dem absq̄
matrimonij vīculo viuē p̄posue/
runt) q̄z quomō ⁊ ip̄e deo placere
poterint eidē famulando cōtinue.
eūq̄ amādo ⁊ honorādo. Nec ea
rū me simplicitas ab opere illo re
tardare h̄z. cū fm̄ intelled⁹ sui ca
pacitatē velim p̄cedē quē in eis
expt⁹ sum. nihil incōprehēibile vi
dūrus aut difficile.

Capit. ii. Litteratura magna
et scia non est omni/
no otēplatiuis necessaria

Quāuis autē copia sciētie
⁊ l̄atura eruditioq̄z legl.
diuine ac sacre sc̄pture nō
modicū ad apicē otēplatiōis vo/
lare cupiētib⁹ p̄stet āminiculuz. nū/
hilomin⁹ id ip̄m interdū obest mē
tū plurib⁹. nō qd̄ ex se. s̄ occasiōe
inflāmatiōis ex sciētia. pueniētis
⁊ accepte. Impossibile autē est ad
verā otēplatiōē alio itinē q̄z per
humilitatez puenire sic dicit ap̄ls
Si q̄s int⁹ vos videt sapiēs eē in
hoc seculo. stultus fiat vt sit sapi
ens. hoc ē. intelledū suū humiliet.
stultum se reputās respectu diuī/
ne sapiētie. puta nō valēs cōphēn
dere dei iudicia atq̄z opa. h̄inc ē
q̄ in otēplatiōis adq̄sitione pluri
b⁹ scientificis viam ad eam perue
niendi nil tantū intercludit q̄z q̄
se humiliare dedignātur scilicet eo
rum intelledūz occupando ⁊ sum/
mittendo mysterijs redemptio/
nis domini nostri. suis q̄z factis
tā humilibus et exemplis relictis

De monte

atq; bassū est nō intrās fur est et latro in vanum q; laborat Sicut dicit dñs In vanitate sensus sui capite incedens leuato. in magna scz sui intellectū reputatione scie sue. spernens inclinari efficiq; vt puul' nūq; p hostiū illud humile poterit introire q; poti' offendēs abibit retrorsū ad instar q̄rūdā dñi nri discipuloz de qb' scriptū est q; abierūt retrorsuz. cū scz eū capere et intelligē nequerāt de sui corporis mysterijs docētē Qua de re etiā accidit q̄dā doctissimozū optasse q; vtinā ad tātā scientiaz nūq; puenissent h' poti' pmasisset in sua simplicitate quēadmodum mīes eoz sine lfratura Non rōne scie ex se q; scz pficua nō cēt. imo pdest multū p omne modum ea vtētī bñ. humilit et in dei grā h' puenit istud ex surreptiōe supbie sic dicit apl's q; sciētia inflat Accidit itē q; p mplexionē ac psonaz varietatē Expimur vinū optimū ob eē non parū febrib' laborātī Sic q; ensem furibūdo qui q̄ppe cū tali seipm mactet Videm' etiā oculis egris odiosaz eē lucē. q; puris delectabilis. dulcis q; amabilis est Similit' est de scia. q; ipsa scz hoimozib' inordinato atq; indispositō p abusū multū est dānosa

Capit. iij. Qui ad cōtemplationē meliores sunt

Sicut dicit beat' gregori' vi. moral. sūt quidam naturaliter aut ex complexione vel

contemplationis

consuetudine ad exteriora occupati ones q; crenas ita inclinati. q; ad cōtemplationē se eleuare nequnt. multo autē habiliores repiūtur ad vitā actiua De si ad oppositū niterētur in magnos inciderēt errores q; blasphematiōes Tāto enī deteriores cordis tumultus tolerant q̄nto eis licet' ad cogitatiōes vacat Jōq; tales in actiua se ipsos exercitare debēt Alij vero mentis sūt tā tranquille et ociose. vt si eos labor occupationis excipiat in ipsa opis inchoatiōe succubāt. h' delectabilē viuūt in cōsideratiōe operū dei viteq; celestis. q; hec rumīnātes atq; tota humilitate de sua salute meditātes Et tales q̄ntum valēt mētes suas ab exercitatiōe immoderati opis abstrahāt Sepe enim q; deū cōtemplari q̄eti poterāt occupationib' pssī ceciderunt Et sic tales in opatiōib' exteriorib' occupati pl' deficerēt q; pfi cerēt Sūt aliq; ex consuetudine a per virtutē cōtemplatiōis vel dei dilectionē excellētē a certe eis a suis pgenitorib' aduenit. vt scz habeant mētē habilē q; ambidextrā valētes se mō vni mō alteri se tradere vite. q;les esse prelatos decet Modo accidit quādoq; q; quidā clerici et litterati sunt de statu primo et conditione talium. quare sequitur q; sepius ipi errant se in mis profundis cogitationib' ingerūt. dimittēdo operationes et Et tñ p istud hostiū qd tā humile

ad sorores.

exterioribus occupationibus. Etiam
evenit q̄ simplices p̄sone et illitera-
te sūt de alio statu et cōditiōe alia
et tales secure p̄nt viūē in solitu-
dine. et sp̄ aut frequēter cogitare
de eoz salute sine alia occupatiōe
terrena Ita ergo videtis manife-
ste q̄ p̄sone simplices nō sūt repel-
lēde. q̄netiā eis est bñ scribēdum
de vīta ista cōtēplatiua. Videm⁹ eē
et vidim⁹ p̄ exp̄iētiā in sc̄is hēmi-
tis et in aliqb⁹ feminis q̄ pl⁹ pro-
fecerūt in dei amore per istā vitaz
cōtēplatiuā. q̄ fecerūt vel faciunt
plures magni clerici Ratio. quia
ista vīta meli⁹ adq̄rit p̄ bonā sim-
plicem humilitatez q̄ p̄ l̄aturam
magnā Sic dicit salomon de dei
sapiētiā q̄ ip̄a gradū cū simplici-
bus. et cū eis est sermocinatio ei⁹
Ideo p̄cipit alibi Querite deū in
simplicitate cordis q̄ ip̄e ē simpli-
cissim⁹ et repit per simplicitatem

Capit. iiii. De duobus mo-
dis cōtēplatiōis
vno in sciētiā alio in affectu

Sed p̄ pleniore satisfactio-
ne in ista materia cōsidero
q̄ vīta cōtēplatiua habet
in se grad⁹ et p̄tes quaz vna ē sub-
tilior alia Et ē vna talis q̄ inq̄rit
p̄ rōes fūdatas in vera fide dei
naturā et ip̄i⁹ essentiam et ei⁹ opa
Et valet ista cōtēplatiō ad repien-
dū nouas veritates vel ad decla-
randū et docēdū aut etiā ad de-
fendēdū contra errores et falsita-
tes hereticoz et infidelū Et de ta-
li materia nō intēdo loq̄ ad p̄s.

eloiu

p̄tinet enīz solūmodo ad bonos
theologos bñ in sacra scriptura in-
structos. nō autē ad simplices nī
si essz p̄ inspirationē et miraculose
ip̄is data. sic accidit in ap̄lis qui
erāt valde simplices et sine l̄aturā
et plurib⁹ alijs Una alia pars
cōtēplatiōis est q̄ p̄ncipali⁹ tendit
ad dei amorē et ad sapiēdū suam
bonitatē sine magna inq̄sitiōe cla-
rioris cognitiōis q̄ ē talis de vera
fide q̄ data ē eis aut certe inspira-
ta Et ad hāc cōtēplatiōē p̄nt p̄-
tingē simplices p̄sone in dimitten-
do curas mūdiales et in custodi-
endo cor suū pure et mūdo Et de
tali loq̄r in p̄nti Et credo q̄ ista
sit sapiētiā et cōtēplatiō quā p̄nci-
palit⁹ beat⁹ Dion in libris suis de
mysticis theologiis edocuit. et ē sapi-
entia excellēti⁹ et altior quā pos-
sum⁹ h̄re in h̄ mūdo q̄ fuit ei reue-
lata per beatū paulū ap̄lm cuius
ip̄e extiterat discipul⁹

Capit. v. Magna differētia
est inē sapiētiāz et
sciētiā p̄m doctores

Magnā differētiā assignāt
doctores sc̄i inē scientiam
et sapiētiā et p̄ncipalit⁹ be-
at⁹ bernard⁹ q̄ sciētiā p̄tinet ad
intellectū et ouenit isti soli. h̄ sapiē-
tiā ad affectū Et iō p̄m nomē suū
sapia valet tātū sic saporosa scia
q̄ sapor sp̄icit affectōez cōsideriū
appetitū et volūtatē p̄sone isti⁹ cui
inest Et iō p̄t in aliq̄ magna scia
vel cognitiō eē i q̄ erit modica vel
nulla sapia. Rō q̄ nō hz saporē v

De monte

affectionem ad illud quod ipse scit. Et declarat per exemplum grossum. Potest enim aliquis agnoscere mellis naturam quia auditur aliquando de tali nar rare siue loquor vel etiam quia legit in libris de natura mellis. sine hoc quod quisque mellis dulcedinem gustauerit. Item medici agnoscunt naturam infirmitatum. et sepe melius quod ipse infirmus seu patiens. Sed quantum ad sensum doctoris clarum est ipsos infirmos plus scire infirmitates. non per rationem sed per experientiam. Sic siue modo potest aliquis habere maximam scientiam vel agnitionem alie persone siue magna affectione amoris vel omnium placetie vel displicetie ad tale personam. Et ex alia parte potest aliquis capere magnam affectionem vel placetiam alicui sine magna ei agnitione. Videtur ergo quod si non habemus principium et intelligere posse esse magnam sapientiam in aliquo sine magna vel clara cognitione. et clarum et magnam scientiam seu agnitionem sine multa vel magna sapientia.

Capi. vi. Nullus debet appellari sapiens nisi bonus existat

Sed cum visum loquendi communiter dicuntur contra aliquam magnam clericum theologia et philosophia habere scientiam vel sapientiam quod se instructi in prima parte contemplationis de qua locutus sum. Sed in tali contemplatione videntur possuisse philosophia felicitatem vel beatitudinem humanam. Sed hoc dicitur est minus rectum et est abusus loquendi nisi tales clerici habeant cum agnitione eorum ardorem affectionem per dilectionem

contemplationis

ad deum et ad hoc quod facit ad eius amorem. Et sine tali dilectione et caritate non potest esse posita ipsa felicitas in contemplatione. nec fuit unquam intentio aristotelis alia sicut ego teneo. Et quod alii fecerunt sunt ab ipso apostolo reprobati dicente. quod illi qui dicebant se sapientes habent habere sapientiam facti fuerunt stulti. Et causa assignatur. Quia cum agnouissent deum non sic deum ipsum glorificauerunt nec sic deum amauerunt nec grates ei reddiderunt sed euauerunt et. Sic ergo possumus videre quod quis veraciter loquendo dicere debemus scientes vel habere sapientiam et quod non quantumcumque literati extiterint.

Capi. vii. Quomodo simplices et ideote possunt ad sapientiam peruenire per exemplum a filiis

Cognitio vel scientia quam habet de deo per veram et solam fidem sufficit ad perueniendum ad tale sapientiam sicut dominus est per amorem dei et seruitium et eius honorem. Et videtur in quo sic dicitur. Aristoteles. quod simplices possunt habere felicitatem credendo hec que philosophi testificantur sunt de deo et angelis et ponere secundum habere cogitationem suam affectionem quod. Per hoc concludo quod christiani simplices habentes fidei firmam de dei bonitate et secundum habere ardenter amant verum habent sapientiam et potius debent dici sapientes quam quantumcumque alii literati existentes sine amore et sine affectione ad deum et sanctos eius et etiam plus placent deo tales magis quam alii. Et quod plus est tales literati sine affectione deo displicibiles sunt. existentes sicut sal corru

ad sorores.

pti et sapientes infatuati Et pz b
p exēplū grossū Si pñ vn⁹ habe/
at filios duosquoz vn⁹ nihil scit
de secretis sui pñs h̄ solū qd sit pñ
su⁹ qd totū suū esse ab eo habeat
q d debeat eū amare ex toto cor/
de q ei fūirez eū honorarez sic fa/
cit de tō sua affectiōe. Alē autē fili⁹
multū sciat de secretis pñs sui p
reuelationē a pñe sibi factā. q de
talib⁹ scit loq magnanimitē tñ nō
habebit aliqm vel qñ nullā affecti/
onē dulcē q amozosaz ad pñez su/
um neq ad obsequiū ei⁹. Istis itā
tib⁹. peto qd illoz filioz a dicto
pñe pl⁹ amabit⁹. pl⁹ hōrabit⁹. ma/
gis remunerabit⁹. Nō enim dubiū
qn pñ⁹ Et insup a pñe suo ppter
talē affectiōnē ad ipm habitā in/
struet apli⁹ de secret. pñs sui q de
tota ei⁹ hereditate Scōs at dōē/
nabit⁹ pñe suā ingitūdinē et malici/
az. q pñe abusū cognitiōis secreto/
rū sui pñs sibi reuelatoz ab eodē

Capl. viii. Que sint opa p
q de⁹ pñe dōg

Quare iā oñdi sic noscē
mibi videē non frustra et
imptinent eē loquēdū sim/
plicib⁹ de vita otēplatiua. p intro/
ductiōe eoz ad dei amozez et ei⁹
degustationē q sapozē p sanctas
dulces qd affectiōes. sicut p spem
bonā timorē sc̄m. p ardēs deside/
riū. p displicentiā q tristitiā offen/
se diuine p pccm. q sic de affectiō/
nib⁹ alijs Et qntū ad b cognitio/
vel sciētiā līaz seu līatura non re/
qrit vltra plenā grossamq fidez

elix

seu credulitatem qm tales simpli/
ces tenēt de deo q de sua potētia
sapiētia. q bonitate. de suis mada/
tis q mysterijs genēalib⁹ de nra re/
dēptiōe. de paradiso. ac de iferno
Et non est exile. posse ad qd rere sa/
piētiā hmōi de qua dixi Testat⁹
enim Guilhelm⁹ doctoz eximi⁹ q
inē omnia dei opa nullū pl⁹ noti/
ficat q agnosce facit deū suam qd
bonitatē qd ista delectatio q cum
spūali placētia recipit in anima. cū
ipse de⁹ eā secrete visitat postq se
pñe de humiliauerit añ ei⁹ maiesta/
tē Et si ita est. imo qz ita est. patz
qd simplex q illīata pñe meli⁹ og/
noscit deū amādo eū q in aia sua
ei⁹ opa recolēdo sic dcm ē qd facē
pñe qntuncqz līat⁹ q pñs p opa
exterioraz p rōnes naturalē ac/
ceptas Unde dñs nñ iesus xps
pñi suo grās agit quia abscondit
hec alta mystēia a sapiētib⁹ q pru/
dētib⁹ h⁹ mūdi. q reuelauit ea par/
uulis Exempla etiā supra posita
de infirmitatib⁹ q mellis natura
hec declarāt manifeste

Capl. ix. Cōtinuatio seu epi/
log⁹ dōoz sub bre/
uitate

Postmodū rñdi q uitate
et rōnē assignaui quā ob/
causā mō gallice dscribe/
rem simplicib⁹ pñis scz vob so/
rozib⁹ meis q dilectis p genealogi/
am carnalē. et si deo placet pl⁹ p
spūalē affinitatē. Nunc intēdo de/
scendere ad prosequendum quod
concepi. demonstrando vobis ali/
qualiter et modo grosso iter vite

De monte

contemplatiue illi⁹ q̄ ad vos prinē p̄t
que p̄uocē vos poterit sufficiēter
ad verā sapiētiāz q̄ vram salutem
Quiaut augl. testat̄ plures simpli/
ces absq̄ sciētia opati sē salutē eo
rū habēdo fidē spē q̄ caritatē. alij
autē cū sua sapiētia dimersi sūt in
p̄fūdū infernū **D**imittam⁹ igit̄ ta
les sapiētes se dānare sic dicit ber
nard⁹. et nos tota simplicitate q̄
ram⁹ saluari

Capit. 1.

Ramor dei p̄ncipiūz
est vite contemplatiue. **A**dixit
q̄ initium vite **C**onfinis
contemplatiue d̄z esse dei dile
ctio. hoc ē q̄ eius amore
dimittat̄ vita mūdāna omnes q̄
cure terrene q̄ occupatiōes. se totū
tradēdo ip̄i deo **H**ec⁹ autē fa
ciens seip̄m decipit. q̄ sepe nō pue
nit ad finē laudabilē nisi se emen
dauerit. sic sūt q̄ se tradūt religiōi
vel studio/extra mūdum. non pro
dei amore s̄ p̄pter pigritiā. et fide
mūdi laborē subterfugientes. vel
p̄pter h̄re vnde viuē. aut p̄pter vā
nitatē q̄ supbiā cupiētes reputari
magni clerici aut deuote p̄sone. v̄
etiā p̄pter curiositatē/scz solū p̄pter
scire quēadmodū plures fecerūt
p̄bi s̄ finis etiā vite contemplatiue de
bet esse amor dei s̄ est q̄ p̄ ei⁹ dile
ctiōne amorē nitat̄ de bono in
meli⁹ p̄ficē. et q̄ velit se abstrahē
ab omni alio ope q̄ occupatione
Et qd̄ dico q̄ debeat se abstrahē
ex toto ab alijs occupationib⁹. s̄
intelligo de terrenis p̄ncipalit̄ et
de tali q̄ notabilē impediret suāz
contemplatiōē **S**cio enim q̄ modū

contemplationis

ca q̄ tēpata occupatio aliqñ neces
saria est q̄ valde p̄sua ad vitaz
contemplatiuā. ad pigritiā aut etiā
malā efficiā depellendā **P**redicta
ap̄ls affirmat inq̄ens **P**lenitudo
.i. finis legis scz diuine ē charitas
siue dilectio **E**t iō i lege dei q̄ d̄ca
ē sapia v̄l thologia iste excellētiōz
appellari debet maḡ. q̄ pl⁹ amat
deū **I**ste etiā h̄z vitaz p̄fectiōrem
statūq̄ nobilitiōē. q̄ meli⁹ diligit q̄
plus **E**t q̄z vita contemplatiua oueniē
tior est de se ad bñ amādū deū. sic
scola vel studiū vbi meli⁹ ista ars
scz dilectiōis adq̄riē. ideo vita ista
pl⁹ laudat̄ et appbat̄ in sacra scri
ptura. q̄ a sc̄is doctōrib⁹ q̄ p̄ncipa
lit̄ p̄ verū deū amoris iesū xpm. q̄
istā dedit sn̄iaz q̄ maria meliōrez
p̄tē elegerit **E**t q̄ ē ista pars? **C**er
te q̄ illa sedebat ad pedes iesu q̄
audiebat verba illi⁹ q̄ audieōdo de
suo amore inflamabat̄ **I**erū ē tñ
q̄ aliq̄s potest interdū in vita sua
actiua plus denz amare q̄ ali⁹ fa
cit in vita sua cōtemplatiua. et tal
est magis p̄fect⁹ q̄ quis sit in statu
minus p̄fecto q̄ contemplatiua
Et etiā talis vita actiua p̄fecti
or erit vt hec q̄ quis de se sit in sta
tu minus p̄fecto q̄ contemplatiua **E**t
q̄ vlti⁹ p̄z illos decipi putantes
vite contemplatiue finē esse solūz scire
v̄l adquirē nouas veritates. imo
potius finis p̄ncipalis eius ē de
um diligere. et degustare q̄ bon⁹
et suauis sit ip̄e **Q**uāuis iste sapor
seu gustus vel attactus/aut spiri
tuale illud sentimentū p̄t dici fore
vn⁹ mod⁹ agnoscendi q̄z amor ip̄e

ad sorores.

cognitio est sic augustinus testatur
Que cognitio talis est et ita secreta
quod a nemine nisi ea habente percipitur quod
per verba aut doctrinam explicari
et demonstrari non potest alteri. quoad
modum dici solet de infirmitate va-
lida quod dolor habet infirmitatis nul-
lus tamen bene sentit sic qui ista premittit.

Capi. xi.

De amor mundano seu mundi primo
est remouendus

Apiens inchoare et scire
artem bene amandi deum per vitam
contemplatiuam. primo et princi-
paliter toto conamine laborare de-
bet ad remouendum amorem fatuum et con-
trarium. quem appello vocabulo gene-
rali. amorem mundanum. Amor enim
mundanus iste est ut glutinum quoddam
alas anime spirituales impediens. ne se
in altum poterit subleuare. Est etiam
sic calx seu cementum tenax et forte
pedes anime retinens. ne libere vale-
at pertransire. Rursus opus iste amor
catene sicut tenens et alligans ani-
mam ipsi corpori ut ab eo non se pote-
rit elongare. in similitudine vniuersi
vel simee. continue se vertentis et gira-
tis seu circuefictis columnam et pilam
re cui alligata est. ultra transire non
potestis. Item est sic trunci quodam alli-
gatus simee. per quem inimicus animam
ipsam affixam tenet spiritus prohibens fugam
eius longiore. quatenus etiam citius aliquam
fugientem reapprehendat. Similiter
insuper opedibus quibus aves rapaces
alligate pedibus deferunt. Et sic pa-
riformis de pluribus figuris. quibus

.l.

opus. Iste amor est regina illa per-
fima. quod constituit et fundauit babylon
ciuitatem confusiois et inimici infer-
nalis in creatura humana. Fecit enim
amare semetipsum usque ad contemptum et
nihilipensionem dei omnipotentis. Est
item terra mala sterilis et maledicta
non producat fructum quantumlibet bo-
num. Est et cadaver prohibens corum
reuertere in arcem. Est animarum in ho-
spicium celestis paradisi. Postremo
gerit typum fatue mulieris in tantum
garrientis et vultantis et tam horribi-
lem strepitum excitantis per suas
fantasias quas inducit in domum ipsi-
us anime sine cessatone quod ipsa ala
cogit exire proprium domicilium et spiritus
sanctus quod esse debet verus hospes non
potest inibi habitare. Unde abscedit

Capi. xii.

Qualis sit pena
dimittendi amor
rem mundi.

Et quod amor mundi seu munda-
nus talis est sic posuimus. et
quod amor bonus illuc peruenire
non valet ubi iste habitat. Propter se-
gundo inde expedire et remouere et ipsum
tollere rumpere eius quod ciuitatem confun-
dere atque ab hospicio suo expellere.
Sed heu hoc facere est multo diffici-
lius quam plures credunt. Et qualis pena
sit isti melius percipiunt quod se ipsos a ta-
li studet alienare. quam ceteri quod de hoc
nullum computum faciunt nec ad
hoc nituntur. Sic enim auicula quod con-
stricta et capta sit opedibus non peri-
cipit. et cum suspenderit glutino non
sentit se annexam quousque recedere
voluerit et inde volare. Sic et

De monte

inposito Inde accidit plandus
et tristitia istis qui nouiter ad dei
amorem ouertuntur Sentiunt enim ip
si dolorem et penam multo pl^{us} q^{uam} an
tea hoc etiam facit diabolus. quia
inimicus salutis tunc tales nagis niti
tur retrahere. quemadmodum cattus
solet muri facere cum nimis ab ipso se
uoluerit elogare Aut etiam sic iudex
aliquis captiuus suis a captiuitate
sua fugitiuis Tunc enim clietes su
os mittit ad reducendum tales. atea
autem non mittebat eos ad requirere
vos Ideo sic necessarium est q^{uod} ve
rus deus amoris saluator noster iesus
christus attrahat ad se animam illam
quam esse uoluerit suam amicum et spon
saz. instruendo eam in arte uere dile
ctionis et boni amoris Attractio
nem autem istam facit ipse varijs modis
Modo per inspirationem et secretas
monitiones cordis interius. sine alio
medio Aliquid per medium angeli. sepe
autem mediis alijis hominibus traden
tibus doctrinas et bonas instructi
ones Interdum per magna beneficia
et dona diuersa. quoniam etiam per ad
uersitatem et tribulationem siue sit ab
extra. infirmitate. paupertate. aut ex
alijis guerris. siue ab intra tentati
onibus varijs

Capitulum xlii.

Quomodo aliquis amorem mundi possit
deserere per exempla.

Sanda anima in carnicis se
tiens in se grauitatem et du
rum iugum seu graue onus ter
reni amoris. cupiens appropinquare
deo sponso suo et amico despectur

contemplationis

in hec uerba Trahe me per te. cur
remus in odore unguentorum tuorum.
id est tue dulcedinis Et pari modo
deus omnipotens facit suis famulis
Ipse enim eis immittit quodam dul
cedinem/aut odorem/aut saporem in
ternum vel gaudium quoddam sobrium
unam claritatem pacis/dilatationem me
tis/gustum. aut etiam sonum sine sono
Et breuiter loquendo/ est quoddam attra
ctus et opatio quoddam mortuum quod
fieri non potest nec uerbo explicari. h
sentire bene Et tunc ipsa anima deuo
ta expedit se de ligamine et nexu
humani amoris mundani. nec est tunc
aliquid huius mundi quod eam retar
dare poterit. non diuitie. non carna
les delitiae. nec cibi aut potus dele
ctatio nec ludus. nec iocus aliquis
Inde mundani homines pleni amore
fatuos multum mirantur et torquent in de
risum et blasphemationem ouertunt. et fa
tua putant omnia facta humani ani
me a deo sic attrahere Ratio quare uide
tur ipsam spernere et delinquere que ipsi
amant et bona ualde esse iudicant.
Sed in rei ueritate ipsi ignorant quod
modo sit aliquid tali. et quod intra se sentiat
Videmus manifeste quod si in ceteris ca
nes habent quatuor uenatici quod senti
unt ceruum quem ipsi non uidebant nec
etiam alij canes. statim isti quatuor ue
natici canes sentiētes odorem cerui
per ipsum current ei^{us} uestigia insequē
tes. nec ipsos seruare nec retrahere
poterit impedimentum aliquid obstaculum
nec sepes. nec rubus. nec riuus non
lapis nec etiam cibus in itinere ob
secutus Alij autem canes non percipi
entes cerui odorem per uestigia ei^{us}

ad sorores

¶ q̄ nō sūt venatici s̄ ignobiles et
crassi corroderentes forte cadauer
aliq̄. tales nō insequūtur ceruiz
nisi forte ad modicum spacij. et
hoc ideo q̄a alios vidēt currētes
q̄tuor. ideo currūt et ipsi. Sed citi⁹
cessabūt. tanq̄ esset stupefacti de
alijs q̄tuor q̄re se in vanū curren/
do verarēt. non enī sentiūt q̄d isti.
ipsi autē cōtinuē ad cadauera corro/
dēda sunt intēti. Cōparetis nunc
habētes bonū dei odorē de boni/
tate. de gloria celi. istis q̄tuor cani/
bus venaticis. Alios autē mūda
nos nihil de dei bonitate et gloria
celesti et ceteris sentiētes alijs

Capl. xlii. Legē vel audī/
re sanctorum vi/
tas multū p̄dest ad cōtemplatiōem

Sed etiā amorē istū mūda
nū depellūt et remouē ha/
bēt ab homine sacra scri/
ptura et scōz exēpla lecta deuote
et audita et sedule recogitata de
quo tradē exēpla nō est nēarium
Sūt enī sine numero q̄tidiēz expi/
mur in p̄sonis se tradētib⁹ ad vitā
meliorē salutē q̄ suā diligēter pē/
santib⁹. Accidit sepe q̄ tristis frigi/
dus aut certe tētatōib⁹ vexatus
aliq̄s accedit ad p̄monem aut ad
alicui⁹ libri lectionē et subito nec
trāsibit hora q̄ inē verba q̄ inibi
audiet leget aut respiciet ipse. Ose/
q̄ur letitiā q̄ndā et sc̄m calorem
et a suis tētatōib⁹ liberatū se sēti/
et Et agnosco q̄ repiēs se indura/
tū corde ad h̄ndā deuotionē. si ap

.li.

plicauerit alicui salubri doctrine a/
vite alicui⁹ sc̄ivl sc̄e satl. facili⁹ sēti/
et inēnā dulcedinē et citi⁹ q̄ si n̄te/
rēt ad istā h̄ndā sine medio tali. I
q̄ simplr se daret ad cogitādū de
dei bōitate. Nec mirū s̄m q̄ beat⁹
gregl. de hoc adducit exēplū. Et
periētia docz q̄ solis rotaz et ei⁹ p
fēdā claritatē intueri nō possum⁹
s̄ ipm videm⁹ in montib⁹ in q̄bus
resplēdet. Simili mō p̄cipim⁹ dei
claritatē et ei⁹ dignitatē in sc̄is su/
is vbi mirabil⁹ relucet. Malēt ec
et opantē ad obtinēdā deuotionē
istā scōz merita quoz dēa recitā/
tur et deuote recipiūtur. cū q̄b⁹ ta/
li mō q̄dāmō loq̄mur. eozū sc̄pta
plegētes. Sic ergo p̄z q̄ p̄ficiūz
sit scōz dicta et verba legē attēte
v̄l audire. Posito etiā q̄ ex tali le/
ctiōe nihil retineat nisi p̄ tali ho/
ra. Nō enī frustra et incōgrue dñs
n̄r verba sua cibū appellauit ani/
me. Unde nō ē mirādū fame sp̄/
rituali depire tales q̄ se a studio
sacre scrip̄te elōgāt. existētes ma/
cri et in deuotiōe sua sicci

Capl. xlii. De angeloz sus/
fragijs et de gene/
rib⁹ aliquoz hominū p̄spera et
aduersa habētū

Consequēter nisi nobis san/
ctoꝝ angeloz adesset fre/
quēs auxiliū q̄s sufficeret
eiusncē et euadē fraudes laq̄osq̄
inimici. Certe null⁹. Idcirco āgelo
nobis in custodē deputato hono/
rē magnū ac reuerētiā sp̄ impēdē
g i

De monte

debem⁹. I³ etiā in locis sum⁹ positi
secretis et p^{ri}uatis. nihil inhoneste
perpetrātes q^{ui} ei⁹ p^{ri}ntiā offēdere
possem⁹. Sūt hoies q^{ui} dā natuē tā
laudabil^{iter} pleni g^{ra}titudine et recog
nitōe acceptoz a deo q^{ui} in p^{ro}spe
ris eidē fidelit^{er} famulant^{ur} et meli⁹ q^{ui}
in aduersitatib^{us}. et tales ipse nutrit
sepi⁹ in p^{ro}speritatib^{us}. h^{ab}nt q^{ui} p^{ro}u^{er}sū
in h^{uius} mūdo et in futuro. Ratio. q^{ui}
ex toto corde et p^{er}fecto nō cessant
laudare deū et g^{ra}as agē de colla
tis b^{en}eficijs Et ipis videt^{ur} et in ve
ritate sic ē q^{ui} q^{ui}ntulūcūq^{ue} donū li
cet modicū et exiguū ab eo acce
ptū. sit carissime et valde gratanē
accipiēdū. nō p^{ro}p^{ter} donū s^{ed} p^{ro}p^{ter} eū
a q^{ui} venit. s^{cilicet} t^{em}p^{or}e donū. Redē sic fili⁹
bon⁹ in terra aliena positi⁹ multū
gaudet cū recipit q^{ui}lecūq^{ue} locale a
suo p^{re}trāsmisū et care tenet Et si
a casu accidit deū remouere b^{en}efi
cia sua a talib^{us} de q^{ui}b^{us} locut^{us} sum.
statim p^{ro}mittēs eis aduenire aduer
sitates. ipi s^{ed} h^{ab}nt gratanē accipiūt
tanq^{ui} a deo veniēs. et isto mō sic
in p^{ro}speris. et sic de corde dulci omi
tēpore deū b^{en}dicūt et laudāt De
quoz numero fuit beat^{us} iob fm
suā historiā et plures ali^j Sed et s^{ed}
ali^j alteri⁹ animi et cōditiōis pl^{ur} in
durati et q^{ui}dā mō nature asinine q^{ui}
stimulari volūt. et tales meli⁹ acce
lerāt ad deū p^{er} tribulatiōes et ad
uersitates quos ad se trahit deus
omnipotēs sic mat^{er} pue^{ri} sepatū
ab ea Ordināt enī p^{er} aliq^{ui}s vt leda
tur puer et sic clamās matrem ad

contemplationis

cā reuertit^{ur} et lacrimās Quē in vl
nas suas suscipit adhortās nese
de cetero ab ea elonget. adijciens
q^{ui} alibi nō nisi mala sustinebit Et
in veritate loquendo nimis pauci
repiūt^{ur} q^{ui} sic viuacit^{er} et fūdit^{ur} ex to
to corde certissime recurrunt ad
deū et ad ei⁹ auxiliū in vera et bo
na hūilitate. q^{ui}admodū in aduer
sitate faciūt cū se senserint desola
tos. nesciētes vbi habē recursū ni
si ad deū. et h^{uius} special^{iter} q^{ui}n nō senti
unt dolorē illa hora. q^{ui} sit oīo im
pedimētū intellect^{us}. q^{ui}n p^{ro}nt ouerti
ad cogitādū deū et se ipos. Et iō
cōueniēter r^{ati}ōit quidā sanct^{us} v^{ir}i
diuini grauato infirmitate/ ipm de
p^{ro}cati. q^{ui}ten⁹ deū p^{ro} ipso exoraret sa
nitatē impetrando Q^{ui}n inquit iste
sanct^{us} deuotionē habetis amplio
rez et melior estis. an in infirmitate
an extra? Cui respōdēt^{ur} q^{ui} in infir
mitate. dicit scs Et ego oro deum
vt vos in tali statu cōseruet in quo
melior estis Et licet aliq^{ui}s optet tri
bulationē trāfire et cessare ab eo
p^{ro}pter dolorē quē sentit ad p^{re}sens
sicut dicit apostol^{us}. ipsa tamē ge
nerat et apportat fructū valde pla
cibilez Adieci⁹ in pueris scho
larib^{us} qualem p^{ro}fectum reportāt
per suas vapulationes et correcti
ones. q^{ui}muis ad horaz eis hoc sit
durum Et breuiter loquendo nō
est aliquid q^{ui}d sic viuaciter eradi
cat amorē istū mundanuz a terra
anime. quemadmodum tribulatio
bene et patienter recepta et tēpata

ad sorores

existēs Et qđ pl^o est ab isto amo
re pfecte nō pōt qđ se qđstrari sine tri/
bulatiōe ab extra adueniēte. vñ ac/
cepta p volūtariā pñiaz ⁊ carna/
litis mortificationē nisi miracu/
lose al^o fēm fuerit ⁊ p dei donum
speciale

Capl. xvj. Incipit de scala
orēplatiōis dei.
cui^o tres sūt grad^o scz. humilis pe/
nitētia loc^o secret^o. ⁊ silētiū. fortis
pseuerantia sic beat^o bernard^o su
per cārica tractat

Ad ptingēdū ad fructum
vite orēplatiue ⁊ ei^o altitu/
dinē. nec est scala vñ ⁊ sic
ascēdē. pñcipalit^o tres in se grad^o
cōtinēte. quos nominare possum^o
pñiaz humilē. locū secretū et silen/
tiū ⁊ fortē pseuerantiā Int^o istos
aut grad^o tres pñcipales plures
sūt medi^o h^o minus pñcipales p qđ
fit ascēl^o de alto i altū ⁊ de virtute
in virtutē qđsqz pueniē ad sūmā
tē arboris seu mōtē orēplatiōis
Humilis aut pñia hec incipit loc^o
qđet^o ⁊ secret^o cū silētiō mediat. for/
tis pseuerantiā finit terminatqz
anteqz ad hōz triū psecutionem
descendam. pro mee imaginatio/
nis meliori intellectu ⁊ compñen/
sione aliqđ^o vñ naturalib^o et in/
telligibilib^o silitudinib^o. ad ostēdē
dū quid nos oporteat facē pñsqz
ad dei amorē pfecte veniam^o Non
eni sine medio de impfcto ad pfe/
ctū trāsire valem^o. nec subito qđ
et repēte fit sūm^o et in virtutib^o p

.lii

fect^o. sed adqđritur ipa in silitudie
opatiōis naturalis. q pcedit ab
impfecto ad pfectū Ignis eni vt
videm^o p fumū incipit post hoc ē
flāma cū fumo. deīn ignis purus
⁊ clar^o ⁊ lucidus in carbone Silē
granū in terra seminatū pmo pu/
trefcit scđo germinat. postea se le/
uat extra terraz crescitqz vsqz ad
maturitatē. et plāta trāsplātāda
in terra sterili existēs pmo eradi/
cabiē. scđo replātabiē ⁊ erit tanqz
mortua. postea viridescit ⁊ in altū
succrescit Duo mō est vidē in alijs
naturalib^o p totū **P**ariformiē
volēs viuere in vita orēplatiua. in
suo initio nō pōt hñe pfectionē. qñ
poti^o oportz eū pus emittē fumū
displicētie de vita sua pterita ⁊ eū
flere amare ⁊ se ipsum turbare si/
ne magna osolatiōe. postea veni/
et flāma amoris cū fumo tali. po/
stremo amor pur^o sine fumo. in sta/
tu p^o mortificabiē vita carnalis p
terita. in scđo germinabit alti^o eē
terrā. in tertio fruct^o erit pfects Silē
mō in similitudine plante eradica/
biē talis de terra mala ⁊ sterili vi/
te mūdane qđ fiet cum pena ma/
gna et labore postea replantabiē
vbi adhuc leuiter sustinebit graui/
tates. vltimate vero erit radicata
fortit^o ⁊ perfecta afferet qđ fructū
multum **T**res status istos conue/
nienter quidam assignauit dicēs
qđ in pmo aliquis lāguet amore.
in scđo nutrit^o. in tertio autem vi/
uit amore sicut patebit manifest^o
in sequētib^o

De monte

Capi. xvi.

Quo debet incipi a labore vite

Pte actiue vite contemplatiua
Rim' qd' p'tinēs ad statū
incipientiū et imp'ectorū
est humilis cōfessio p'nia mediante
qua q's i se amorē mūdānū cū de
siderijs prauis mortificat. simul ⁊
mot' illicitos et cōsuetudines ma
las. Nec carnē castigat et domat
ne rebellet aie s; ei sit subiecta. qd'
facit p' ieiuniū vigiliās ⁊ abstinen
tiā. afflictioēs lacrimas gemit' et
suspīria crebra. ac etiā p' corpalez
exercitationē seu laborē s'm statū
suū Qui enī añ penitētiā talez aut
sine labore h'mōi repente vellz vti
p'fecta vita contemplatiua s; se seduce
ret. ⁊ opare' volēti vno saltu mō
tē altū cōscēdē Ideo dicit beatus
gregl. aliqz s'ci. q' vita actiua q' si
ta est in laborib' ⁊ afflictioib' cor
poralib' dz assumi añ contemplatiuā
tanqz aptās viā p' illa De q' ha
bem' figurā in iacob qui seruauit
p' rachel rēp'sentāte vitā contemplati
uā. p'us tñ ei supponebat lya ei' so
ror p' quā vita actiua designatur
Ex q' trahit' q' iuuenes pleni ad
huc carnalib' tētationib' et vicijs
et etiā magni p'ccōres qui multuz
tēporis vite sue male viuendo de
duxerūt. nō p'nt nec debēt subito
se tradē ex toto ad p'fectionē contem
plationis. Quare p'pterea. cū enī
crederēt cogitare de deoz puras
habē oratioēs in secreto ⁊ ocio. ci
tius ipsi tūc cogitarēt ⁊ abundā

contemplationis

tius ad malas suas inclinatioēs
et peiores efficerētur Et seneca in
hac intētiōe dissuadet ne quis so
lus lōgo tēpore demoret. et oēs
sancti ⁊ p'bi p'pter cām hāc ociosi
tatē rephendūt. nihilominus ipse
met seneca et ceteri s'ci laudāt soli
tudinē ⁊ ociositatē ad liberi' deo
seruicōiū. sicut fecerūt s'ci heremite
et aliq' plures religiosi boni Sz di
uersitas ista s'm diuersitatē p'sona
rum est attendēda et mores vari
os eoz. quēadmodū in gradu se
cūdo declarabo

Capi. xviii.

Gratia singu
laris aliqbus
collata ab omnib' nō est imitāda

Quibusdā ex grā dei speci
ali collatū fuit. vt in iuue
tute sua solitudinē ⁊ solita
rie habitatiōi se ip'sos traderēt. q'
admodū s'cs bñdixit' legi' fecisse
Ipe tamē in reglā sua per se illud
nō cōsult. sicut etiā faciūt aliq' here
mites ⁊ doctores p'suadētes ne q's
illud audeat attentare ⁊ aggredi
q'a grā vna singularis alicui do
nata nō est oio trahenda ad cōse
quētiā seu nō omnib' imitāda Et
qui qñqz oppositū ausi sūt facē. s.
querē solitudinē et ociositatē s'i
ne p'cedente labore ⁊ p'euia bona
instrucone ac consuetudine ouer
satōis inter societatez miserabilē
sūt defraudati Ratio. volare enī
nisi sūt anteqz essent alati. et cōgre
di bellū cū inimico immanissimo
p'us qz alios minores debellassēt

aduersarios scz mūdū ⁊ carnem
Et ideo nō magnā habeo fiduciā
in q̄s daz nri t̄pis heremitas se di/
cētes magnū affēre p̄fēm sibi ip̄is
Quod ⁊ sentiēdum puto de femi
nis in reclusorijis positis **S**citis
vos ip̄e sorores mee dilecte quam
necessitatē sustinuitis vsqz huc eē
in labore magno ⁊ forte adhuc ex
vobis aliq̄ tali indigēt āte qz po/
tuissetis vos tenere in secreto ⁊ so
litarias. et vos tradere oīo ad co
gitādū de deo in silitudine here/
mitarū ⁊ reclusarū habem⁹ enī ⁊
reclusorijū nō solū i nemorib⁹ locis
qz desertis positū. sed vbiqz pnt
haberi vel exerceri ad declinādū
mūdū seu euitādū ei⁹ tumultū cū
omnib⁹ suis occupatiōib⁹ et solici
tudinib⁹ **P**ropt̄ ista igit̄ videt̄ in
religionib⁹ bñ ordinatis et institu
tis nouitios et nouellos onēatos
fortit̄ i aduocēdo magnū h̄re ser
uitiū in laborib⁹ ⁊ vigilijis. ieiunijis
et clamorib⁹ et cātib⁹ ad remouē/
dū p̄ ista cogitatiōes. q̄s ad alia
solitarij existētes possent h̄re. **S**z
tñ aliq̄ bñ expti in talib⁹ pñis et
sciētes tentationes. cogitationes
prauas carnales deuincē habent
de spacio ampliori essēdi in solitu/
dine et absqz labore **N**ñ accidit
aliq̄s talis existere complexionis
tā fortis et dure nature ad vincē
dū domādū qz cū labore tentati/
nes suas q̄ inhabiles sūt ad p̄fe/
ctiōē cōtēplatiōis. h̄ oportz eos
cōtinue occupari laborib⁹ vite acti

ue **E**t repiūtur tales multi tā cle/
rici qz laici q̄s cognoui. sicut e regi
one seu a contrario ē inuenire q̄s dā
q̄b⁹ vita ip̄a actiua est graue on⁹
et mirabilē p̄ eā impediūtur **E**t iā
accidit q̄ aliquis sit talis et tā bñ
in sua naturali cōplexiōe ordina/
tus vel etiam ex grā dei sp̄ali q̄
pl⁹ vna die p̄ficiet se tradēs oue/
nient̄ ex toto cōtēplatiōi qz faciet
ali⁹ in toto āno **N**ihilomin⁹ nō in/
tendo q̄ q̄s talit̄ se applicet vni
vite q̄ se nō debeat aliq̄n occupa
re in alia vel pl⁹ vel min⁹ p̄m tēp⁹
et p̄m h̄ q̄ ei p̄desse poterit **N**ō ei
oīz se ita dare ad vitaz actiua q̄n
intōū cogitare habebit ad deum
suā qz cōsciētā emēdādā ad cōfite
dū ⁊ ad pñiaz agēdā **E**t ex pte al
tera nō sit ita dedit⁹ cōtēplatiōi
q̄n aliq̄n etiā ei op⁹ sit aliq̄o labo
rare **E**t ideo sp̄ in eadem persona
martha ē nēaria cū maria ⁊ maria
cū martha. vel plus vlt min⁹ vt di/
ctū est **T**alis tamen vsurpabit sibi
nomē vite illi⁹ in cui⁹ officiis plus
et frequēt⁹ occupabit

Capi. xix. **I**n q̄ cōsistit p̄fe/
ctio vite cōtēpla
tiue p̄ silitudinē amoris mūdani

Ongruū est aliq̄lit̄ decla/
rare in q̄ cōsistat p̄fectio
vite cōtēplatiue. ante qz
ad vltiora p̄grediar **Q**uamuis
enī antea dixerim amorē dei sinez
esse hui⁹ vite. sic posset dici vt mi/
hi videt̄ q̄ ip̄e finis sit ⁊ esse debz
omniū opationū. qz pro dei amo

De monte

re debz fieri ordinari q̄cquid fa-
cim? **P**rop̄ ergo istā cām dicitur?
sum dōitōnes q̄sdā vite cōtēplati-
ue. **I**erū nō sufficienter nec quasi
istas bñ nouerim. s̄ de talib' loqr
sic cec' de colorib' recitādo q̄ san-
cti in suis tradiderūt scripturis. et
hoc modicū qd sentire potui p lō
gū tēp' et expiētā ac diligētā et
cū dei auxilio. reliquū omittendo
poriorib' et in hac materia exper-
tiorib'. **E**t ad facili' apprehēdēdū
ad q̄lē dei amorē pfectio vite cōtē-
platiue pueniat. volo ostendē per
eius contrariū scz mūdānū amorē.
Illi enī multo meli' cognoscim'.
familiarior qz nobis existit qz di-
uin'. **R**espiciam' itaqz quid opē
talis amor mūdān' in homine p-
fūde in tali capto. sicuti amor ar-
gēti. amor honoris v' dignitatis
a male carnalitatis. **C**ertū ē q̄ in
tali hō pmo lāguet ppter delide-
riū id habēdi qd solū amat sic fa-
tue. **P**ostea talit' stabilit suā mētē
totum cor et intellectū in isto q̄ ni-
hil aliud valet cogitare qz id qd
amat. in tātū q̄ sui obliuiscit' pōit
qz oēm pudorē. nec ē q̄cquid ipm va-
lens retinē aut phibē. nō labor
nō veratio. nō piculuz nec mors.
nec amicorū consiliū. nec timor dei
vel suorū iudicioz. **S**iue talis dor-
miat de amato somniat. siue vigi-
lat de nulla re alia curat audire v'
loq̄ vel auscultare talit' q̄ perdit
oēm rōnē. efficiēqz tanqz fatuus a
ebri' vel furibūd'. **N**ihil enī ē q̄ ta-

contemplationis

lem hominē retardare posset aut
impedire a tali amore. vel q̄ recu-
saret et euitaret facere hō talis vt
solum ad b̄ ptingēt ad quod ipm
amor talis mūdān' sic inflāmat et
vulnerat. **O**bliuiscit' etiā omne bo-
nū pñtis et pñt vite future in tātū
vt si interdū eīdē a casu loqr qd
de paradiso. inferno. aut morte. vi-
detur sibi b̄ somniū vel vt fabula.
Nec etiā q̄muis modicū. intra se
retinet a recipit spūalē hmōi cogi-
tatiōez. amor mūdān' cito eā inde
expellit q̄ inibi pdominat

Capi. xx. Qualis sit amor
dei quē cōtēplatiu' debet h̄re

HDe exēplū statim datū cō-
siderem' pari mō q̄ amor
dei si esset talis in aliq̄ q̄
facēt ipm ex toto seu oīo cōtemne-
re mūdū et ei' obliuisci sicut mūdā-
nus amor facit obliuisci deū. et q̄
esset ita fortis ac ardēs sicqz radi-
cat' in corde eius q̄ nec possz nec
sciret volūtariē et sua sponte seu li-
bere alibi cogitare. nec timēt cōtē-
ptū seu nō curaret vitupia aut in-
crepatiōes psecutionū nec etiā de
ip̄a morte metuit ppter istū amorē
dei scz. et q̄ oīa vīsa et audita hui'
mūdi ad memoriā ducēt et viderē-
tur sibi tanqz somniū et q̄dam fa-
bula et p nihilo reputaret respē-
dei et glorie sue. **E**t breuē iudicio
mūdi h̄retur vt stult' et ebrī' id q̄
ea tā modicū q̄ h' mūdi sē curaret
et adhuc min' qz alijs de deo au-

ra est vel paradiso scz qui in amo-
re mudi se absorpti qdāmo Tūc
dico qd iste esset pfectus dei amor
ad que tēde debz aliqs p vitā cō-
tēplatiuam Et in statu talis amo-
ris iaz dīcti aliqs dicēt mortu⁹ et
crucifix⁹ mōdo pp̄ h qd nihil sit eū
retinē valēs et viuēt deo. essetqz
hui⁹ seculi vanitatib⁹ dormiēs et
eternis bonis inuigilans. h̄ret qz
sensus suos oēs sui corpis tanqz
clausos dormiētes ⁊ obstructos
ad omne qd fit p homines huius
mudi. h̄ aptos gaudijs sanctorū ⁊
sancta ⁊ Et h̄ ē qd doctores san-
cti dicūt figuratū vt cum moyses
deo loqui voluisset nubē obscurā
idē intrauit. repūans volētē h̄re
dei amorē introīre oportē nubez
obscuram. que eū obliuisci faciat
nec vidē nec p̄cipē ad mūdū istuz
p̄tētia Et quō p̄t adquiri amor
iste h̄ intēdo osequenter aliq mō
demonstrare. qz hic ē finis vite cō-
tēplatiue. et qd illic puenit iste iā
ascēdit ad mōtē vbi eū discipulis
suis trib⁹ xp̄s se trāsfigurauit Ille
loq̄tur deo in figura moȳsi qm̄ le-
gem ip̄am recepit. Ille rap⁹ ē in
spū vel poti⁹ supra suū spm̄. ille h̄z
ouerfationē suā in celis. ip̄e viuīt
amore. ip̄e felicē ardet delēabili ⁊
placide sine fumi obscuritate. Sz
heu heu qz paucis ista grā adue-
nit ⁊ ad modicū tēp⁹ durat. qz diu
quis degit in h̄ exilio

Cap. lxxi:

De scdo gradu
cōtēplationis et

duro afflictu inibi existente

Odo ad scdm et tercium
gradus ducentes. ad istā
que dicta est cōtēplationē
accedam⁹ Postqz p̄sona deuota
in vita actiua v̄sitata fuerit. ⁊ cor-
pus suū p p̄tiaz humilē in fuitu-
tē spūs redegerit ad min⁹ saltē in
maxima pte si nō ex toto ac amor
mūdian⁹ eidē displicuerit licet eaz
valde verauerit. talis p̄sona tunc
erit tāqz lāguida Nō enī vult reci-
pere cōplacētias seu delectatiōes
et cōsolatiōes quas habere possz
ip̄i mudi. nihilomin⁹ tñ adhuc nō
habz spūales placētias seu dele-
ctatiōes quas desiderat Et ita su-
stinet feroces insult⁹ sepi⁹ duos ⁊
granes causantes sibi penā mira-
bilē ad vincēdū. et modicū vel ni-
hil recipit cōsolationis. Ibi certe ē
fum⁹ obscur⁹ multū offendēs sine
igne Hec ē eradicationē plāte alibi
plātade vbi adest grādis violen-
tia. hec est occisiō mortificationē qz
grani seminati h̄ ē dicere de recel-
su vite p̄me ac carnalis ad perue-
niēdū ad spūalem Iheu qz aspera
via hec est ad trāscūdū ⁊ deuin-
cūdū. quā multi incipiūt h̄ cito victi
ad cōsuetudines suas p̄stinas re-
uertūtur Alij at sepe cadūt sepeqz
seipsos releuāt sepe fugiūt et sepe
revertūtur. Sepe desperāt puenire
posse qd tēdūt et sepe spem reassu-
mūt Sepe dicūt suffic nob⁹ vt aliq
viuere sine h̄ qd ad altiora tendā-
dam⁹ ⁊ sepe resumētes sibi cor pro

De monte

prā deficiā et tepiditatē redarguunt et ita in se ipsis durū faciūt cōfluctū grandēq; diuisionem. **De q?** Certe volūtatis carnalē etra spūalem. amoris mūdani etra diuinū. **Sz** amor dei adhuc est valde modic⁹ et debilis. mūdani⁹ et fortis et potēs. repugnat q; fortit⁹ ne nōū suū seu hospitium quod habuit ab infantia in homine perdat. **Et** q; plus molestat ipse amor mundi. oculis cernit⁹ corporis. et sentitur dulcis eē ad retinēdū. amar⁹ vero ad pōndū. **Amor** autē dei ecōtra nō videt⁹ et sentit⁹ dur⁹ ad adq̄rēdū et dulcis ad dimittrēdū. **Ecce** certe durū diuortū seu partitio. ē in dei noie nil tam durū qd̄ prompta et bona volūtate q̄s nō posset exuperare et vincē p̄ diligētē laborez et spem bonā in futuro meli⁹ habendi fm spōsiones affirmatiōes q; q̄s taz recipit ex sacris scripturis q; p̄ istos q; b̄ pedagogū seu viam istā pcurrerūt expti oīo et p̄bati in malo de hinc in bono. q̄b⁹ merito fidē nrām firmi⁹ tradē debem⁹.

Capi. xxi. In q̄li statu ē cōtēplatiu⁹ in sc̄do gradu cōtēplatiōis

Post b̄ duellū et hūc lāguorem incipit quis oualescē meli⁹ q; h̄re. **Nō** enī tā graui⁹ et difficilē portat carē amore mūdano q; antea. q; q; adhuc nō recipiat magnā placetiā seu cōsolationē et delectationē in amore diuino ad quē tēdit. **Habet** au-

contemplationis

tem se tanq; inē duos stat⁹. nō oīo nec ex toto mortu⁹ mūdo nec etiā totalit⁹ viuēs dō. **Et** ibi in statu tali p̄t dici mori amore. **Non** enī sentit⁹ ut antea dolores salutaris sue infirmitatis q̄s senserat mortificādo vitā suā carnalē. **Sed** etiā adhuc nō est viuificata seu resuscitata ad recipiēdū cōsolationēz amoris spūalis. **Et** in tali statu p̄t ascēdere in sc̄do gradu scale cōtēplatiōis quē appello locū secretū et si lētū. q; uis enī ātea poterat quis locū q̄rē secretū et solitariū ad exorandū deū et de sua cogitare salutē. nō tñ erat securū se illic totalit⁹ tradē frequēt⁹. **p̄t** cās supi⁹ assignatas. **Sed** hic p̄t se audaci⁹ exponē ad sol⁹ manēdū et niti ad adq̄rēdū vite cōtēplatiue p̄fectōez se figēdo in amore diuino talit⁹ q; sui obliuiscat⁹ ac alioz. ouertēdo oīo et ex toto anime sue vultū spiritalem ad spiritualia. et auertēdo eūdē a materialib⁹. nisi q̄tū tales p̄sint ad amādū et adiuuant ad cognoscēdū spiritualia. **Et** q; i isto statu videat viuacit⁹ et sētati b̄ qd̄ sapiēs ec̄s dicit. **Vanitas** vanitātū et oīa vanitas. et q; nihil sit i quo se reponat nec delectationē accipiat aut cōsolationē. nisi in ultimo et optimo suo bono in fine suo recto et felicitate q̄ ē de⁹ et se i illo cōtinuo moueat. anhelet q; ad deū tanq; lāguida incēdio amoris quicq; eū teneat. ad quē sic tēdit. **q̄admodō** lapis ex locū suū p̄p̄riū existēs ten-

ad sorores

dit super terrā. q̄ loc⁹ est ex q̄ gra-
uis ē. et ignis tēdit in altū. vtpote
leue sursum quousq̄ ibi puenerit

Capit. xxiij. De duob⁹ mo-
dis silēti

Secūdu statū diuersitatē
et additionū et varietatem
hominū p̄t q̄libet repire
locū sibi secretū. vt inibi in pace q̄
escat et in silentio Verum tñ est q̄
p̄ncipale secretum et silētiū haberi
debet ad itra in aia magis q̄ ab
extra. B̄ ē q̄ aia excludat a se et ha-
bitatiōe sua oēm curā humanam
mūdanā oēmq̄ cogitationez va-
nā vel nociuā. et q̄cūq̄ eā impedi-
re p̄nt ad illuc pueniēdum q̄ tēdit
Accidit enim q̄ aliq̄s sepe corpo-
re sol⁹ sit ab hominib⁹ segregatus.
nihilomin⁹ tñ p̄ fātasias cogitati-
ones et melācolias patiēz suffert
grauissimā onerosam q̄ societate
in semetipso. q̄ fātasimata generāt
sibi varios tumult⁹ et magnas col-
locutiōes seu garrulatiōes corā sui
intellect⁹ oculis adducētes modo
vnū post reliquū. inducentes eum
nūc ad coq̄nā. nūc ad for⁹ addu-
cētes ei inde delectatiōes immū-
das carnales. mōstrātes sibi mō-
choreas pulcritudines cātilenas et
hmōi vāitates trahēdo ad malū
et p̄cēz Quēadmodū cōfitef̄ beat⁹
hieronym⁹ de se ipso humiliē q̄ cū
erat absq̄ societate q̄libz in deser-
to p̄ter bestiaz siluestriū et scorpio-
nū erat nihilomin⁹ sepe cogitatio-
ne scz in choreis et in societate do-

lv.

minaz rome **F**ātasie etiā tales fa-
cient aiaz solaz existēte irasci et li-
tigare ad alterū absētē tanq̄ pre-
sens sit et iniuriari. postea ip̄a opu-
tabit argētū et mercabit⁹ oportās
thesaurū validū. interdū ibi trans-
uadabit mare p̄ suas optatiōes et
desideria Nunc puolabit terram
mō erit in magnis dignitatib⁹. et
sic breuif de cōfil. b⁹ fantasmatib⁹
et fatuitatib⁹ sine numero **A**ia dō-
talīs ibi nō ē in secreto nec in soli-
tudine q̄uis sola sit ab extra **N**ec
certe aia deuota cōtemplatiōi va-
cans sola ē. qz nūq̄ min⁹ sola ē ni-
si qñ ip̄a sola ē **S**z istaz solitudi-
num duaz absētia inf̄ se m̄tū dif-
fert **A**ia enī deuota cōtemplatiā nō
est sola. qz existit in societate opti-
ma vtili et delectabili. scz cū deo et sā-
ctis ei⁹ p̄ scā desideria. deuotas sā-
ctas q̄ cogitatiōes. **A**lia at vñ
societate valde damnosa vel saltē
ei nihil p̄ficua aia scz ita inutiliter
mēte vagabūda

Capit. xxiiii. De naturali
secreto

Erū ē tñ q̄ ad hñdū secre-
tum ac silētiū ab intra in
aia p̄dest q̄rere secretū et
silētiū ad extra saltē mediocriē. si
nō ex toto **E**t maxime istis p̄fici-
um ē q̄ nōdū vsū hñt nec sciunt se
ip̄os retrahē intra semetip̄os cuz
ab eī societati sunt cūcti qd̄ p̄fe-
ctōis ēz fortissimū. nec ad q̄rit tē-
nisi p̄ lōgā bonāq̄z cōsuetudinē **A**li-
q̄b⁹ delectabilior ē loc⁹ secret⁹ ne-

De monte

moris aut deserti. alijs aut sufficiunt secreta capoz. alijs ecclesiarū. aut certe suaz domoz. talis inibi se collocātes ne videāt alios nec ab alijs ipi videant. aut qz nō est ibi aliqs alē hō vel sic se trinet et ordināt ad moduz heremite. **¶** In arseu? ecclesiaz ingressus. retro pile re vnu vbi nemine videret. nec videret a quoqz solit? erat se locare. **¶** Aliqz son? qntulū cūqz etiam modic? siue hominis siue anticule siue cātus aut etiā locutiōis. pstat impedimētū siue contemplatiōis. Alijs qz bnficiā cāt? ecclesie sepi? nō modicū pstat auxiliū cogitādi ad ea qz cupiūt qre ipm libeter audiūt. **¶** Talis beat? Aug. de se ipso pfiteretur quō audiēdo modulationē psalmoz et hymnoz ecclesie in sue ouersionis initio lachrymis rigabat? et cordi suo veritas infundebat? et ei multū bñ fuerat p tē. **¶** Et ppe diuersitatē talē generalis regula ad sciēdum qz loc? ad secretū qreōū aptior esset dari nō pōt. sed qrat hūc qui libet p m grām a deo sibi traditā. et etiā p m statū ei ouerientes in q fuerit quē pōt trinuare aut in quo seipm poterit exercitare sine nota erga alios qz? ouit vel singulartatis vane glorie aut etiā ipocrisis. **¶** Poterit enī esse aliqs de statu tali aut in vita tali qz ecclesiam sepius visitare nō habebit vel a tali nimis distabit. **¶** Breuif? ergo loquēdo ad hñdū leui? assuescēduz est in ppria domo aut in sua came

contemplationis

ra si talis sola haberi poterit aut alicubi intra eā. **¶** Et ad h? consequēdū multum faciet consuetudo ei aut opacētia? delectatio ibidē recepta. **¶** Noui mulierculā cā infirmitatē. coactā se in qdā camera p tēp? nō breue trine. quadā vice m loquēs. **¶** Nescio qd faciā inqt cū pōtero hāc camerulā. nō ē enī m loc? ali? ad cogitādi deū. **¶** et ad me ipsam ita bñ oueritens sic iste. **¶** Nec optet sp attēdere qz habeat talis secreta solitudo aut etiā secret? loc? determinat?. **¶** h? vbiqz fuerit siue in cāpis siue in villis siue in balneo quēadmodū tradidit chrysost. sibi solū se hō pōt recolligē et a mūdo subtrahere. **¶** Et pdest sepe diuersitas et loci mutatio ad delectationez et recreatiōez quā aliqs sic pōt accipē. **¶** Nocturnū at tps ad h? ouerienti? ē. qz qre? et magis pacificū absqz tētatōib? vane glorie mūdi.

Capit. xxi. **¶** Quō corp? contemplatiui debet ordinari? et impedimēt. aduenientib?

¶ Ocz doctor qdā ex unius guillm? olim pñfici ep̄s qz corpis debita ordinatio multū pstat ad firmaz cogitādiōem alicur? rei hñdā. **¶** Et qz corp? suū in tali situat dispositione quāz sibi magis nouerit delectabilē et expedientem siue hoc sit geniculādo siue stādo siue sedēdo inclinādo appodiādo siue etiā iacēdo. et ē b? intelligendum cum quis solus erit poterit ei tūc sine singularitate id

ad sorores

agere **I**n ecclesia enī oportet se alijs
conformare. **S**ed et enī sūaliē qd ei vi
detur mod⁹ iste bon⁹ eē et p̄fici⁹
qd se qd rectū teneat supra brachi
um sinistrū inclinādo. **C**redo bñ h
ipm expiētia accepisse. **S**cio et
aliū cui nulla dispositio et corpis
ordinatio maius p̄stat auxiliū. sic
sedēdo inclināt⁹ supra dorsū et q̄si
iaceat vultū versū tenēs ad celum
aut terrā. **A**liq̄b⁹ placz ire et re/
dire qd in eodū p̄t eē p̄ficiū p re/
creatione aliq̄ntula. **S**ed continue et
sepe h agē puto q̄eri aie nō modi
cū fore impedimētū. q̄ tñ q̄es sup
oia debz inq̄ri ad ptingēdū ad h
de q̄ nra ē locutio. **N**ec frustra di/
cit aristl. anima sedēdo et q̄escēdo
sapiens efficiē. **S**ed ex q̄ aliq̄ spūs
hñt ita leues et mobiles ac ita ad
mūdiaia opa inclinatos qd eis ef
fet pu⁹ infern⁹ eē sine societate v̄ se
in loco vno fixos et inē q̄uis etiā
bñ ad modicū tēp⁹. ideo huiusmo
di modicū vel nihil p̄ficiūt ad vi
tā cōtemplatiuā. imo ip̄is est melius
eā dimitte et se tradē actiue. nisi ta
les cōditiōes p̄ violētiā cōsuetudi
nis possent qñqz deuincē. **N**ihil ē
enī qd p̄ laborē et diligētiā non
possit supari. **S**ūt et aliq̄ qui sta
tim tētātur blasphemis et alijs vi
cijs ita horribilē qd vix sustinē va
lent. exinde incidētes interdum in
frenesim aut extra bonā fidē. effi
ciūt qz etiā melācolici. tristes et
iracūdi. oīaqz ip̄is displicent. **A**g
noscūt qz tales p̄ expiētiā. qd eis

lvi

sit multo meli⁹ eē in societate et la
bore exteriori. qz tñc talia non co
gitāt q̄ eos sic turbare possēt. **E**t
isti sūc nō valēt ad cōtemplatiōez ni
si ex grā sp̄ali. vel saltē ip̄a est eis
durissima et p̄iculosissima. **S**ūt
itē aliq̄ aut p naturā v̄l grāz aut p
ista ambo sūc amātes solitudinem
sollicitiqz de sua salute. desideran
tes agnoscere deū ac sp̄alia ista
ad amare. **N**ō hñt etiā nimis for
tes vehemētes qz carnales mot⁹
qz vincē nō valerēt. **I**sti habiles
sūt ad tradēdū se vite cōtemplatiue
et sp̄aliē hñtes cor dulce ac tene
rū ad deuotiōez flexibile. **D**iffici
le est enim cor durū ad bonū per
tingē qd male habebit in nouissi
mo. **E**t accidit ptingē aliq̄e pau
latim ascēdēdo ab actiua vita v̄
qz ad gradū sūmūz cōtemplatiue. q̄
tñ postea reuertē descēdet qz ad
actiua. **Q**uod cōtingere p̄t in casi
bus duob⁹. vel p negligētiā et si
ctiōnē. aut certe p abūdantiā virtu
tis. tali mō qd pro suo libitu v̄tāt
vna vita sine alteri⁹ impedimēto.
Nel sūc suū officiū. et statū talem
hñe decet p̄latos. sic qd sint vite cō
templatiue ita p̄fecti et in tali radi
catiqz descendere possint ad acti
uam non tamē deserēdo omnino
cōtemplatiuam. **Q**uemadmodum
angeli ad nostram custodiam de
putati hñc inferius contemplan
tur semper videntes faciē dei pa
tris qui in celis est

De monte

Capit. xxi.

Disputatio
quō vita otē
platiua proſit in pmo ſibi ipſi.

Propter tria motiua ſeu rō/
nes tres intē alias. qđam
miratur qđ aliqđ ſe tradit
vite otēplatiue. **P**rima qđ otēpla/
tiui non niſi ſibi ipſis pſciunt. **S**ecūda
qđ videt eis qđ otēplatiui nimis ve/
lunt inq̄rere et ſapē atq; nimis alte/
volare. **T**ertia ē. cū mlti ſint dece/
pti exinde et effecti fatui et melācoli/
ci. **N**ō qđ rōes tres ſi ſaltē rōes
dicēde ſunt breuiſ. et manifeſte rñ/
debo. ſancti enī doctores de mate/
ria tali abūſatī ſubtili pſūdi qđ
loquūtur. **N**ō p̄mā rōnē reſpon/
deo qđ aliqđ vite otēplatie ſibi ipſi
pſcit multo pl⁹ atq; diuini⁹. pla/
cet qđ ampli⁹ deo qđ p vitā actiuā
qđ ſatis ē. **N**ihil eſt enī poſt deū
a me pl⁹ diligēdum qđ egomet. et
pl⁹ etiā qđ totū reſiduū mūdi. idō
p̄diligēdū eſt mihi placē deo. iſtā
qđ vitam acceptare qđ ſibi accepti/
or fieri poſſū et poti⁹ qđ h̄re modi/
cū meriti. vel forte vt aliū lucrifa/
cerē eū ſaluādo. mei autē detrimē/
tū paterer me odēnando. **E**t eſt h̄
intelligēdū ceteris parib⁹. et qđ ali/
quis tam libere poſſet vtī vna vi/
ta ſic et altera. **Q**uod dico p̄p̄ pu/
blicos officiales et p̄latos et habē/
tes alias dignitates ipſos obligā/
tes vite actiue intēdē. quēadmo/
dū ſc̄ etiā muliēs maritate puēos
h̄ntes et familiā gubernātes aut
obligati ſuis p̄uire parētib⁹. **S**i ei

contemplationis

hui⁹ mōi p̄ tūc ſe tradē vellēt otē/
platiōi ipſi ſe dānarēt p̄p̄ obliga/
tionē qđ ligati ſūt ad alijs pſcien/
dū. eſſetq; vna mala tentatio et pe/
riculoſa vni tali vt dictū eſt qđ ſibi
dilectabili⁹ eēt ſp̄ intēdē otēplatio/
ni. negligēdo aut poſtponendo h̄
qđ facē teneret. **E**t eſſet p̄p̄ h̄ dā/
noſ et nocēt ſubditis et reipublice.
De tali eſſet bñ cōgrēdū et ſabba/
tū otēplatiōis ſue deridēdū. **S**ed
aliē ē de nō obligato ad ſeruiedū
alijs p̄p̄ officiū qđ h̄z vel nō ne/
glecto qđ facē alijs tenet.

Capit. xxii. De proſectu
quē cōtēplati/
ui alijs afferūt.

Conſequēt oſtēdo qđ p̄ſoā
otēplatiua multū etiā pro/
deſt alteri. **P**rimo qđ dat
exēplū bone vite p̄dicatq; ſc̄o et
ope deū ſup oīa diligēdū. et qđ re/
liq; oīa ſunt vanitas nec curanda.
Et hec non eſt modica doctrīna
imo de tāto p̄ualet q̄nto opa pl⁹
p̄p̄bant eē ſine fictiōe qđ verba.
Ite otēplatiui per deuotas ſuas
orōnes oīb⁹ alijs p̄ſūt. **E**t accidit
ſc̄pi⁹ qđ p̄p̄ eorū merita de⁹ fa ciet
qđ dā mediātib⁹ mūdanis licz eē
mali ſint tales qđ dā maximū bo/
nū puta pacē alicui⁹ regnī vel oſi/
mile. quia nihil poſſum⁹ ſine gra/
tia dei ſpeciali. quā citi⁹ boni otē/
platiui impetrant a deo qđ actiui.
Et ſunt ipſi tanq; oculi corporis
illuminātes et dirigētes oēs opa/
tiōes ſc̄as per membra et. **E**t licet

ad sorores

Tales enim cōtemplatiui ordina-
ti sūt ad referēdū deo et dirigēdū
omniū aliorū opa nō ita in spūali
bus illūinatoz seu subleuatoz. q̄
īpī scirēt aut possēt sp̄ oē q̄ faci-
unt ad deū ordinare tanq̄ in finē
Nō dico q̄ in casu nēitatis p̄sona
nō debeat dimitte suā cōtēplatōnē
ad succurrēdū alteri nēitati. Sed
q̄ possit utrāq̄ vitā tenē infil per-
fecte hic esset melior. quēadmodū
teneo b̄m gregl. ac sc̄m Bernar. et
ceteros fecisse Et q̄ b̄m p̄pōdēt q̄l
excellētia sit aīe et bonoz spūaliū
erga corp⁹ et bona tpalia. hic cla-
re agnosceret q̄ pl⁹ p̄dest toti ec-
clesie oratio deuota vni⁹ cōtēplati-
ui q̄ faciūt cētū et cētū vitam acti-
uā ducētes. ad succurrēdū aliorū
nēitatib⁹ corp̄alib⁹ Et m̄lto plus
p̄sūt q̄ se in mūdo occupātes nō
vt alijs subueniant. s̄ p̄ suo p̄prio
modo laborātes et sepe in dam-
nū alijs Igit̄ dico q̄ si aliq̄s spūs
sc̄i instinctu sēserit se inclinātū et cō-
motū ad vitā cōtēplatiāz sēctādā
et h̄ cognouerit. talis sine vituplo
vite actiē potēit abrenūciare imo
faciet h̄ cū laude magna p̄miū q̄
nō modicū inde acceptur⁹. nisi for-
te p̄ orariū aliq̄s a suo p̄lato ob-
ligaret obediē ad p̄blicū officiūz
exercēdū vel etiā in casu vltimē a
vrgētis nēitatis sic dēm ē Argē-
tem aut nēitatē voco. q̄n verisimilē
aliq̄ p̄ire possēt nisi p̄ talē eis sub-
ueniretur

Capi. xxviii.

De nō est sup-
bia tēdē ad

lvi.

vitā cōtēplatiuā vt q̄dā putabant
ostendit per exēplū

N Ec est dicēdū q̄ntū ad se-
cūdā rōnē aī dictā q̄ ten-
dēs ad finē cōtēplatōnis quē supe-
ri⁹ declarui. h̄ ē ad amandū deū sū-
me ex toto corde q̄ talis tēdat ni-
mis in altum aut p̄sūptuose agat
imo aliq̄s apt⁹ ad hoc faciēdū et
gr̄az talē a deo cōsecut⁹ deficeret
et min⁹ b̄n agēt vt videt̄ si dei do-
no nō vteret̄ Et sp̄ealī ecclīastici
et religiosi q̄rū vitā ad h̄ ordinā-
ta est. oīo se dare debēt ad vitam
hanc pot⁹ q̄ ad alia Siliē et cleri-
ci p̄cipue q̄q̄ theologī. aut certe
eoz sciētia nō iā eis auxiliabit̄ s̄
inde inflabūt. efficiuntq̄ vani va-
cui⁹ supbi. Pz p̄ file ex^m ad oculū
Erit in regis curia fuitoz q̄dā co-
q̄ne cui rex talē dabit gr̄az vtpote
facē eūde volēs suū camerariū. qz
iudicat ip̄m ad h̄ sufficiētē et sic pla-
cet sibi Nulli dubiū q̄ si p̄dēs fa-
mul⁹ h̄ refutat cā sue pigritie aut
p̄p̄t fictiōez cordis et ingluuie seu
gulositate dicens se malle p̄manē
cōtinue in cōq̄na in officio scz sor-
dido p̄ori. ip̄e vtiq̄ erit criminabi-
lis et rep̄hēibil⁹ Siliē q̄ p̄t famula-
ri deo in statu excellenti erit dāna-
bil⁹ si se occupare sp̄ voluerit in mi-
noribus: nec excusabitur humili-
tate sed imputabitur cordis sui
fictiōi aut tepiditati Nec dico q̄n
deficiūt et errāt q̄ in cōtēplatione
sua nimis volūt inq̄rere Sūme ei
talib⁹ necessaria humilitas est. q̄

De monte

castos est et nutritur ipsi caritatis

Capit. xxxix

De excellentia contemplatiui super actiuos

Quartum ad rationem terciam scilicet quod aliqui tales contemplatiui sunt decepti effectibus fatuorum melancholicorum. respondetur quod in actiua vita filiter plures sunt decepti. quia non videtur discretio requisita ad bene terminandum inceptum operis. Nec etiam omnibus est data gratia talis viuendi scilicet in contemplatiua vita propter causas certas aut signatas. sic dicit apostolus. Quilibet habet donum proprium a deo vnde quodam sic. aliter vero sic. et iterum. Si in corpore vno omnia membra essent oculi. ubi essent manus etc. Verum est quod mundani contemplatiui leuiter iudicant fatuos esse atque melancholicos. Non enim faciunt quod et ipsi. continenturque omnia que isti mundani carissima tenent. sed non vident magnas solationes et sancta opera spiritualia que diuitias quas adipiscuntur contemplatiui mundi refutatio et a se procul expellendo omnem auaritiam. superbiam. omnem iram et inuidiam insuper et vanitatem. que mundanis sine mora prestant non modicam vexationem. Et viuunt contemplatiui in magna rege et pace conscientie. quod est bonum tale quod aliud ei comparari nequit loco que occupationum mundanarum super terram in angustissimo loco et re modica ipsi contemplatiui occupantur in maiori et ampliori loco ac negotio que sit totus mundus. sed est in deo. Quid pro hec velim dicere non

contemplationis

runt que sunt experti. Tertium est quod vita rationalis creature versatur plus in operatione intellectus et rationis quam alibi sed est in meditationibus rationabilibus et in voluntaria dilectione. Et ideo veraciter et quasi soli totales viuere dicuntur. que in contemplatione nutriuntur cibis talibus atque potibus. et non illi que suas animas ac vitam non plane leuant ad celestia que bestie. ipsi ei comedunt et bibunt. ipsi letantur et gaudent. ridet atque leuitatibus insistunt. ipsi sua corpora verant. sicque suo modo faciunt ut bestie. Sed forte obijciunt quod auxiliantur alios per labores suos. ita etiam faciunt eam et alium et interdu apostoli. Quamquam si ipsum laudabile est ei que nec scit et non potest amplius. et que implet sed fideliter ad bonum finem et intentionem. scilicet ad fruendum deo et subueniendum alteri. Fateor quod contemplatiui in factis mundanis non sunt ita sapientes et prouidentes. quammodum actiui. Ratio quod suum ingenium intentionem in talibus non ponunt. vnde accidit eos iudicari simplices et insipientes queque eis modica de isto sit cura ad hoc enim sunt vocati ut apostolus inquit ad hoc nituntur toto conamine. scilicet reputari facti ut sapientes effici possint.

Capit. xxx.

De necessitate gratie dei ipsi contemplatio. Reuertor igitur ad portam scilicet ad gradum secundum scale contemplationis quem dixi locum secretum et silentium. De clarauit aliquem de secreto dupliciter sic de silentio. vno scilicet exteriori et alio intra eam. ipsa vero contemplatio tendit

ad sorores.

ad hñdū nō extrinsecū sed intrinse
cū scz secretū atqz silētiū. Ad qđ
osequēdū pdest q̄rere etiā ad ex/
tra sic dictū est supra solitudinē et
silētiū. Dic ergo bt̄is bern̄ qđ sp̄s
sus anime iesus xps verecūdo est
amic⁹ nec libēter spōsā suam acce/
dit multitudinē p̄nte. q̄rit autē esse
sol⁹. Oportet igit animā a se omni
no expellē oēs occupatiōes inte/
ri⁹ et exteri⁹. vt scz solūmō intēdat
ad recipiēdū spōsū suū. Ex qđ eni
de⁹ ip̄e simplex est et vn⁹. inq̄ri vult
in cordis simplicitate et vnitāte.
Cor autē tale simplex nō ē et vnū
qđ in tot ptes diuisū est p curas
mundiales malas et vanas. Sed
heu in q̄ntā miseriā p p̄c̄m reda
cta est nobilis ip̄a anima. q̄ in sta
tu p̄me innocentie ex toto et oīo or
dinata fuēat ad cogitādū de deo
suo creatore. atqz cōsiderare spūa/
lia sine aliq̄ impedimento et diffi
cultate. qđ ip̄a mō p tātā penam
difficultatē qz/grauiata onere sue
corruptiōis p̄t opari qđ est mira
bile. qđ noscūt optime qđ ad hñ
tū. O de⁹ me⁹ qđ ē nūc qđ ip̄az
aiam in altū releuare possit. ponē
in vnitatē. reducē ad simplicitatē
eāqz expedire de mari isto pcello/
so tumultuoso atqz fluctuātū p cu/
ras absqz numero. per phātasias
varias imaginatiōesqz sine mora
abunde scaturietes. Certe h̄ facē
p̄ncipalit̄ nihil valet nisi virt⁹ tue
gr̄e. et hui⁹ maris magni et spacio
si mor⁹ mutigare qđ intra nos est

solū

Tu suscitās egenū pstratū de pul
uere vanaz cogitationum. et pau
perē erigis a stercore inordinata
rū delectatiōnū. collocans eos in
altū vt sedeāt cū p̄ncipib⁹ h̄ est cū
angelis atqz sanctis. et vt eoz cō/
uersatio in celis sit. Donū autem
istud gr̄e. veracit̄ tribuit solis inq̄
rentib⁹ ip̄m diligētē atqz ardētē et
ad h̄ se disponētib⁹.

Capi. xxi. Qualit̄ anima
crēplatiua dici
tur eleuari supra corp⁹. et efficitur
simplex et vnica

N Ec intelligēdū est animā
corp⁹ deserē p̄m substāti
am cū in crēplatione ra/
pta fuerit saltē de cursu omuni. h̄
p tūc eē dicit̄ vbi fuēit cor suū at/
qz amor su⁹. sicut augustin⁹. dicit qđ
anima veri⁹ ē vbi amat qz vbi ip̄a
animat. h̄ est qz vbi vitā p̄stat cor
pori. Et idō dico qđ talis eleuatio
aie deuote extra mūdū ac sup ista
corpalia vsqz ad semetip̄az et vsqz
ad āgelos. v̄l certe vsqz ad creato
rē suū alti⁹ fieri nō p̄t. qđ sit p fortē
sc̄amqz meditatiōē vel ardētē
amorē. Tali mō qđ tal̄ meditatio
aut iste amor d̄tut. sit tā potēs vt
ip̄az faciat obliuisci vel cessare ab
oib⁹ opatiōib⁹ alijs et fantasīs sic
esset in sopore p̄fco aut somno. v̄l
saltē si nō ex toto tales cessāt opa
tiōes ip̄e tñ nō p̄nt corrūpe extin/
guē aut superare meditatiōem
vel amorem ardentem supradi
ctum. p̄pter vigorosaz ei⁹ potētā

De monte

Oportet eē q̄ aīa tōliē in tali me/
ditatiōe sit occupata ⁊ amore ad
hūmōi q̄ sit oīo intēta. nec de qua/
cūq̄ re alia sit ei cura nec ad alia
respiciat. nisi forte talia p̄tereūdo
nō tñ ibidē pedē figēdo. scz q̄ in
talib⁹ nō arrestet siue morā faciat
Et h̄ fieri posse expiētia q̄tidiana
in minoribus h̄ manifestat. Affir/
mat q̄ idē aristot. inq̄ens Acci/
dit interdū aliquē sup re aliq̄ tam
fortit̄ meditari. q̄ nec aptis ocul⁹
intuebit̄ h̄ q̄d ipsū p̄teriet seu q̄d
aīa cum vadit. Sepeq̄ in societate
cū qua sociabit̄ plura dicētur ⁊ co/
rā ip̄o exercebūtur seu fiēt de qui/
bus nec aliq̄d sciet. sed in sua forti/
meditatiōe pseuerabit ac si dormi/
ret. Unde qñq̄ de tali puerbium
istud cōmune solet adduci et dici
Iste ad suos meditatur amores
Talē similē modū rapt⁹ p̄cipiūt
sepe studentes ipsi. aliquid subti/
litaris opilare molientes. **P**ictō/
res suo mō facē osueuerūt sic ego
teneo. alijq̄ opifices subtiliū pos/
ti in imaginatiōib⁹ fortib⁹. Recita/
turq̄ d̄ p̄bō q̄dā noīe archimeni/
des excellenti geometro. q̄ imagi/
naliē deliberauit facē ingenia s̄b/
tilia ad bellādū et defendēdas in/
uadēdas q̄ ciuitates. Unde acci/
dit ciuitatē quā inhabitabat d̄s
p̄hs ab inimicis obellari. p̄nceps
autē exercit⁹ p̄cepit ne aīdūsus
p̄hs occidēt. Sed a casu q̄dā cun/
dē suas figuras protrahētez fm/
sciaz geometrie repperit. q̄siuitq̄

contemplationis

ab eo q̄ noīe appellaret. ip̄e d̄o tā/
fixe suaz figuraz formatiōib⁹ in/
tēt⁹ extitit vt q̄d sibi iste introgās.
diceret penit⁹ ignoraret. nisi q̄ insi/
nuabat eidē q̄ se nō impediret ni/
hil aliud respondēs vnde idcirco
vitā p̄didit. **E**cce q̄ fortis huius
erat meditatio vt ob ei⁹ vigoroſi/
tatē ciuitatē sue expugnationē nō
p̄ciperet. atq̄ nec q̄dē inimicū ag/
nouit ip̄m occidētē. **A**lius itē p̄hs
neades d̄s ad mēfaz posīt⁹ sepe
omēdē oblit⁹ est. oportebat q̄ ne/
fame periret famulā suā ad cibuz
p̄cipiendū ei⁹ manū adducē. **D**e q̄
valeri⁹ h̄ recitās dicit ip̄m solum
anima vixisse. corpore autem cir/
cūdatū fuisse tanq̄ re c̄nea ⁊ in/
ut. li. **D**icta exēpla adducta s̄t ad
oīdēdū q̄ aīa imaginatiōes atq̄
curas nō proficuas a se p̄t depel/
lere. vt subleuari possit et ad s̄cti/
ora conuētiōra q̄ ascēdē. atq̄
se taliē ad vnitatē simplicitatēq̄
deducē. meditādo solūmō q̄liē ad
suū creatorē poterit p̄tingere qui/
cuius est locus finis atq̄ amor q̄
uis illud facē fortius sit atq̄ dif/
ficilius. q̄ in dictis exemplis ostē/
sum est. **E**t hoc de tanto quanto
cogitationib⁹ vt oportet spiritu
aliozib⁹. habere q̄ meditationes
magis extraneas atq̄ s̄bleuatas

Cap. xxxij.

Memoriam facit libri de contem/
platione Richardi de sancto vi/
ctore

Richardus de sancto victore quendam edidit librum quoniam tres partes continent ubi multum subtiliter atque secundum profundam scientiam tractat materiam istam scilicet de contemplatione. diuidens ipsam contemplationem in species sex seu modos. Quorum modorum duo in imaginatione sunt positi duo in ratione. item duo in intelligentia. Secundum hoc prefatus doctor ponit tres modos celorum intra animam. et iuxta hoc quod ipsa anima cogitando seu meditando seipsum vertit diuersimode scilicet aut meditatio corporalis que sensibus percipitur exterioribus. aut ad se ipsam cogitando aut angelos et eorum statum. aut certe ipsam deitatem. Et preterea dicit Rich. in quinta parte libri memorati tradit quomodo contemplatio format seu diuersificatur modis tribus. Aliquis per hoc quod ipsa anima dilatur inter duos amplius et quoniam plus eleuat suum intellectum et quoniam per hoc quod ipsa habet ipsum scilicet intellectum sic alienatum seu oblitum. Declarat quod per quod modum istud fiat et quod quoniam hoc accidit. adducens auctoritates atque exempla scripturarum et naturalium. quod hoc fiat per admirationem vehementer aut per magnam deuotionem. vel certe per delectationem non modicam spiritualem atque consolationem. Sed quia mee intentionis est loqui non subtiliter sed rudes et breuiter. ideo postpono vobis declarare notari doctoris doctrinam quam nimis subtiliter nisi forte in certis punctis subsequenter et hoc modo capaciores atque vobis familiariori

Capitulum xxxiii. De tertio gradu contemplationis et similitudines quodam naturales
Nunc restat de gradu tertio scale contemplationis differere. quem fortem fore baptismi perseuerantiam. Cum adiutorio enim gratie divine perseuerantia fortis ponit atque collocat in altitudine perfecte contemplationis. ordinat quod hominem in statu perfecto in quo potest dici vivere amore. Tunc ei recipit divinas consolationes amoris. non sentiendo tribulationes carnis aut mundi. De nulla enim re alia ei extitit cura nisi deum amare. de ipso meditari atque loqui. et per eius amore fugit fatuas delectationes huius mundi. atque eiusdem mundi aduersitates cum gaudio suscipit. et ideo non est quod ei possit obedere seu nocere. Non perspicit. istam ei subest fugit aut certe ipsa humillime suffert in magna gratiarum actione. Item non aduersitas. hanc ei ardentius desiderat sic mediante quam deo adducit. et quod ipsa deuota anima purgat et edocet. per quam quod sponso suo ac amico iesu christo similes qui plenius fuerat tribulationibus. Recipit item aduersitatem quemadmodum si gnatum certum quod deo potentes sponsus eius eam diligat. ex quo dignatur sic se visitare et castigare. Et in statu isto anima deuota ardet dulciter suauiter atque pure igne spirituali succensa. recte ut carbo clarus et totus ignitus et sine fumo et sine crepitatione aut sine tumultu. Ibi est anima totaliter radica

De monte

ta in terra optima multū fructum
afferens **I**bi est destructa amoris
mundani ciuitas ⁊ diuini amoris
ciuitas constructa **S**ed tū nō est q̄
quādiu hac mortali vita uiuēt sine
dono ac p̄uilegio gr̄e sp̄alis ali
quis in tali p̄fectiōis statu sp̄ pos
set p̄manē sine sui mutatiōe. q̄n po
tius dico vsq; ad mortē de statu
in sta tū variatiōez sepe ⁊ mutatio
nem fieri **S**ed q̄ iā ad talē statū p̄
fectiōis puenit. talis diuiti in eo p̄
manet ⁊ sepi⁹ q̄ alij immoratur
Et si ip̄m quicq; excidē origit ⁊ la
bi ex eo citi⁹ releuat in aliq̄ez de
duob⁹ p̄mis statib⁹ **P**rim⁹ status
op̄at oueniē h̄yemi. in q̄ uiget q̄i
sp̄ irig⁹ ⁊ obscuritas **S**cds s̄lat
t̄pi vernali. in q̄ p̄ mutatiōē gr̄a/
dē mō uiget calor post frig⁹. mō
obscuritas ⁊ post tēperatiā aeris
modo sol lucet. post nube tect⁹ oc
cultat. mō pluit. post ē serenū **T**er
tius stat⁹ eq̄tur estati calide. in q̄
q̄i or̄inue feruor est solis atq; ae
ris claritas. licet infōū ueniāt plu
uiēq; obscuritates. fortiores q; ori
ant tēpestates atq; horribiliores
mutatiōes q̄ in quicunq; tpe alio
Et tali mō p̄fecti cōtēplatiui suffe
rūt p̄ tpe tēstatiōes grauiores ali
is. et h̄ a p̄p̄ ip̄oz p̄bationem et
purgatiōē ut in humilitate cōser
uent vel certe infōū ad eoz p̄diti
ōē p̄m occultū dei iudiciū/ exigē
te eoz sup̄bia ⁊ iniquitate. exēplo lu
ciferi creati in tanta pulcritudine
sapiētia ⁊ cōtēplatiōe tam sublimi
Potest itē aliē p̄m stat⁹ s̄lari diei

contemplationis

p̄me hore in mane. q̄ claritas tene
bris adhuc inuoluta cernit atq;
multū obscure incipit apparere. se/
cūdo hore t̄tie diei. terti⁹ ⁊ o clare
meridiei **E**t sic de multis alijs figu
ris s̄lib⁹ et exēplis

Capit. xxxiii.

Fortis p̄se/
uerantia ne/
cessaria est cōtēplatiuis

Qui absq; p̄seuerantia forti
sūmitatē ⁊ altitudinē mon
tis cōtēplationis putat se
obtinē aut p̄fēm h̄fe calozē amo
ris diuini. talis oueniē assimila
tur ascēdētī mōtē excelsū postea
sp̄ descēdētī p̄ulq; p̄tingat in sum
mū. et h̄ q; repperit quāda difficul
tatē aut impedimētū **N**el op̄atur
volētī ignē accēdē vel succēdē in li
gnis viridib⁹ aut putridis. q̄ cum
nō statim accēdit aut cū p̄mo nō
p̄cipit nisi fumū vel modicā flam
mā facit extingui bilē q̄i omor⁹ re
cedit destruit aut p̄ totā domū p̄
h̄cit spargēdo hincin struē ligno/
rū **I**tē merito op̄at p̄fat⁹ nō po
tētī pacifice maturitatē grani sui
seminati expectare. aut q; sua plā
tula inserta t̄re radices bñ figat.
p̄p̄ morā aut piculū v̄l difficulta
tē quā p̄cipit talis **R**urs⁹ gerit ty
pū simee cupiētī nucē viridez de
gustare. sentiēs āt corticis amari/
tudinē ad nuclei d̄scēdinē nō pou
ciē. statim eā a se p̄oh̄cit nō p̄seue
rans **P**ostremo ass̄lat pigro mi
liti. q̄ añ ciuitatis obsesse capriōez
p̄fēaz tedio affect⁹ ind̄e d̄scēdit
Videris igit q; taliter facit

ad lozozes

aliq̄s nō ptingit ad apicē mōtis.
nec ignē h̄re poterit neq̄ bladum
Itē nec arborē neq̄ nuclei gustuz
nec etiā ciuitatem obtinē. fferēdo
ista pūctis iā dēis Sic h̄it nō p̄
puenire aliq̄s ad p̄fectiōem orem
platiōis. sine forti p̄seuerātia

Capl. xxxv. **I**mpedimēta
plura ne quis
mōtē oteplatiōis vsq̄ ad sūmum
ascendere valeat

Otem^o adhuc modicuz in
vno sup̄dcoz exēploz. cō
siderātes sc̄m volētis ad
finē mōtis alti atq̄ p̄dētis ascē/
dere Itē otinue ascēdit. nō rede/
scēdo in bassū **Q** si eū pausare cō
tigat. n̄ incipit p̄gressū suū a pede
mōtis dēi h̄ a loco vbi moueri de
siit **P**ari mō cupiēs possidē otem
platiōis p̄fectiōē nō d̄z q̄scē a
se ip̄m arrestare q̄z pausare ē rede/
scēdē. nō p̄gredi retrocēdē inferi^o
est **N**ec debz eē sp̄ reīncipe a bas/
so. h̄ vnde recessit q̄ vbi dimisit **E**t
ap̄t isti^o p̄seuerātie absētiā. tā pau
ci repiunt q̄ ad p̄fcāz p̄tingūt cō
teplatiōez **Q**uā cito ei q̄dā modū
cū ascēdētes sentiūt penā aliquā
q̄ laborē credūt ip̄i pausare. sicq̄z
retrocēdūt inferi^o **F**ūt aut aliq̄ n̄
h̄ntes ordinē. q̄ modū ascēdēdi n̄
custodiūt. statī ei volūt salire vsq̄z
in altū. nō incipiēdo a basso p̄ me
diū ituri **B**assū at̄ seu inferi^o h̄ mō
tis cōsideratō ē suoz p̄ccoz atz de
fectū **S**z repiunt aliq̄ collis suis
imposita h̄ntes grādia onēa nec
hec ip̄a abh̄ciūt. q̄ nihilomin^o sic se

lx

putāt ascēsuos oīo **O**n^o aut̄ istō
est occupatio mūdāna q̄ fortis co
gitatio inibi posita seu fixa. q̄ ani
mā aggrauat mirabilē faciēs eā
sp̄ ad se reuertit̄ relabi si q̄n leua/
uerit se **R**urs^o q̄dā p̄p̄t minimas
volitātes corā se muscas totū di/
mittūt. q̄ ire desinūt v̄l redescēdūt
Musce iste sē volātes cogitatiōes
q̄b^o aia in suo p̄gressu neq̄q̄ d̄z
arrestari seu impediri h̄z v̄teri^o p̄/
cedē. fugādo istas a se manu scē
indignatōis **R**epiunt eē aliq̄ tales
muscas insequētes. ad modū pue
roz p̄ papiliōes currētū Itē sē q̄
dā q̄ latratu canū infēnaliū statūz
tēnt. h̄ ē q̄ cito sentiūt tētatiōē
aliquā turpē totū dimittūt. v̄l cer
te se cū illi occupāt. nitiunt q̄z talez
expellēz oēs h̄mōi tētatiōes q̄ co
gitatiōes. q̄d sepe fieri nō p̄t. h̄ be
ne p̄t p̄teriri sc̄z eas nō curando
exēplo pegrini q̄ ad quēlibz latra
tū canū nō sūst̄it pedē cū sibi in via
tal̄ occurrit latrat^o. h̄ cōcito gressu
tāq̄z nō curādo iter otinuat̄ sic si
lent **D**e q̄nto enī pl^o p̄sistēt ad se
defēdēdū v̄l ad eos op̄scēdū. tā
to āpli^o latrarēt q̄ iter suū talē p̄
dēt **A**liq̄ at̄ nō extēdunt sp̄ manū
dexterā huic q̄ eos in altū d̄z sub
leuare imo retrahūt appodiāntes
ofidētesq̄ in multitudīne diuicia
rū suaz q̄ sue fortitudinis. iō q̄z n̄
mirū si h̄mōi cito labunt̄ ap̄t h̄ de
bet h̄o sp̄ extēdē manū suā ad au
xilīū dīne gr̄e diffidēdo oīo de p̄/
pria sua potētia. nō p̄sumendo se
posse illuc puenire q̄ tēdit p̄ se ip̄m

h z

De monte

Itēz sē aliq̄ q̄ putāt statim eē se in
lūmo. cū tñ ad huc sint bñ in basso
Nō ascēdē dissimulāt q̄ dūmittūt q̄
sic dūmittēdo retrocedūt inferi?
Aliq̄ pcedūt vsq̄ in altū. s̄ statiz
efficiūt vane glōsi seu gaudiosi
Videēt ip̄is op̄ suū multū bñ per/
egisse q̄ suā dietā bene fecisse **N**ec
ponūt diligētā ad ibi scz in alto
demorādū **E**rgo tales p̄cipitāt
seu statim decidūt. nō ascēdētes ita
velociē sup̄i? sic vellē vna alia vice
Nel forte eis de? nūq̄ auxiliabi?
ad illic ascēdēdū. exigēte b̄ super/
bia eoz q̄ ingratitudine q̄ abusu
cognitōis habite. qd̄ ē horribile q̄
cā nūq̄ p̄sumēdi imo sp̄ se tenēdi i
p̄fūda hūilitate. cūz scz p̄cipit q̄
hō q̄ dō fuerat tō p̄rim? atz fami/
liaris in collocutiōe sua? sic auicu/
la q̄ ostruxisset nidū sibi intra celā
postea deficeret vsq̄ ad infernū si
ne reuocatiōe aut reuersiōe **D**e
hinc sē aliq̄ q̄ cū viderint se modū
cū alii? ceteris in mōte isto. alios
aspiciant q̄ derident inferi? exātes.
q̄ iuste d̄relinquunt a deo vt labā/
tur. q̄ten? cadētes agnoscat q̄ mo/
dicū a semet ip̄is possint **A**liq̄ aut
q̄ istū mōtē nō nisi p̄ curiositatē
ascēdē volūt. q̄ vt dicē possint eē
suū? ibidē. aut certe vt secreta ex/
cellētia inq̄rāt. aut p̄ solā placē/
tiā seu delēationē. a p̄ loci emi/
nētis amēitatē. nō at vt deo meli?
placeāt p̄xim? q̄ ei seruiāt. hone/
sti? apli? q̄ magis meritoze **E**t isti
cōto amittūt dei auxiliū atz ei? gra/
tīā aut certe repiūt se deceptos nī

contemplationis

mis dure turpiē atq̄ miserabiliter
Putāt enī se eē in mōte dei. cū sint
in mōte diaboli **P**ostremo ē ali
q̄s inuenire nimis q̄ rō dictat seu
ius sit festinātes. nitētes p̄ire suuz
ductōrē? fori? q̄ vult idē. qd̄ ma/
gna ē fatuitas **G**ra dei est ductor
iste sic dēm ē **Q**ui ergo nō p̄t aut
dignat̄ expectare spaciūz t̄pis p̄
motu gr̄e isti? q̄ auxiliū iure eā per/
dit. et alia vice ip̄az p̄ libitū suo tā
cito nō replet **S**ic e regiōe ec̄ ē cū
istis q̄ ad istā gr̄az sequēdā nō sē
pari cū ab ea vocant̄ q̄ monentur
ad ascēdēdū imo refutant a alibi
vadūt aut certe d̄bo vl̄ fco dicunt
gr̄e vt adhuc modicū ip̄os expe/
ctet. et sic ip̄a depulsa mox recedit
Oportet igit̄ cōtinue stare sup̄ sui
cordis custodiā ad imitādū visi/
tationē diuine gr̄e. q̄ pcedē fm̄ ip̄i?
motū atz volūtātē nec veloci? n̄z
tardi?. oī tpe cū p̄fūda hūilitate
indigim̄ se iudicādo etiā ad mōtis
isti? lat? iacē. q̄to magis ad eius
apicē ascēdē **P**er b̄ ei de tāto tra/
het alii? **Q**uēadmodū rex p̄repo/
tēs volēs honorare milite suū. de
tāto eū libēt? collocat sup̄i? vt se/
deat cū p̄ncipib? q̄to magis reni/
tiē ad b̄. et de tāto magis trahit
q̄ opellit d̄ q̄to miles ip̄e pl? hūili/
at se excusatq̄ **S**up̄ oīa ei displicz
deo p̄sūptio. nec delēat eū modus
volētū eū accedē effrenate q̄ sine
timore q̄si ad suū sociū? sibi flem.
s̄ debz sp̄ custodiri sancta et lau/
dabilis verecūdia. tremor et pa/
uor atq̄ timor cum cōfidentia sue

ad sorores

benignitatis. Sine eni cōfidentia tal
timor nimis eēt culpabilis et impe
dimētū ascēsus nrī mōris. ppter tre
morē et tribulationē apriorē q̄ rō
exgreret seu q̄ iustū esset a timore
conceptā

Capit. xxxvi:

De q̄busdāz alijs impedī
mētis isti' vie

Uquamur adhuc de alijs
q̄busdāz obstacul siue im
pedimētis. Sūt ei quidāz
qui a sinu suū. B ē corp' p̄prium ni
mis verant. ita q̄ aīa se d eo iuu
re nō valet. Alij aut nimis sūt reple
ti atq; pōderosi infirmī et dormiē
tes siue pigri. Nimis ei diu extiterūt
in infirmario a infirmitate carnali
tatis. p cōmestione excessuaz atq;
potationē aut vaniloquiū. Sūtq;
tēles tanq̄ cōtracti. r̄soluti. palytici
et dormitantes. iōq; ip̄os optz cu
rari a basso incipiēdo scz p humi
lē p̄nīaz. Bz quidā sūt q̄ ascēdēdo
vehementē patiunt aliqñ ubi dei
famē spūalē cupiūtq; p' hec illud
audire et legē. vñ accidit q̄ legen
do nimis seip̄os derinēt. Recipiūt
illic refectionē ampliorē q̄ rō exi
git. seu immoderate v' q̄ tēp' re
rit. in tātū q̄ sui ascēsus initio obli
uiscunt. nec ascēdūt fm q̄ reperūt.
Verum ē ex pte altera talē refe
ctionē sepe fore pficiā atq; nēari
am. et p̄cipue in exordio vel qñ su
mīē mensurate. sp q̄ cōfident hō suū
ascēsu. B ē q̄ in legēdo pl' q̄rat de
uotionē q̄ sciētīā. Rursus rep̄unt
alijs recalcitrātes atq; saltātes cō

lxi

tra stimulū ip̄os pūgētes ad ascē
dēdū in altū. B ē qui fugiūt nimis
tribulationē. Itē sūt quidā non ad
huc sufficientē instructi de itinē q̄rē
do seu interrogādo a sciētib' ad ha
bēdū desup cōsiliū. Bz abūdātes in
sensu p̄prio cōfident in se ip̄os et se
met in B docē volētes. et ideo ob
errāt et sepe turpiē deficiūt. Sed sūt
alijs nō defistētes petē viā et inq̄rē
p studiū seruēs. ad tātū q̄ de hac
i cathedris etiā sciāt loq̄ et legē ali
osq; docē. Bz ibi nō fuerint scz i iti
nere tali. Loquunt aut qz sic audi
erūt ab alijs. nec nitūtur ascēdē p
illd qñq; et ideo nō mirū si tēles in
feri' pmaneāt sp. Nō ei itur ibi p
sola vba. Bz oꝝ pedes ad op' mitte
re. Isti sūt quēadmodū illi q̄ in p
lijs exhortāt instruit qz alios ad
fortiē bellandū Bz ip̄i ad tāgēdum
man' nō apponūt. v' sic q̄ alijs de
mōstrāt itinera ad recipiēdas eli
mosynas a pegrinis. ip̄i vñ nō va
dūt aut nō pnt ire p ea p̄p' suā in
firmitatē seu impotētīā. Sūt alijs q̄
p' q̄ iter suū arripuerūt p viā vnā
statim saluūt seu declināt ad aliāz.
et B p̄p' inostātiā eoz a qz putāt
leuiorē se inuēturos vel delcabili
orē. et sic nec q̄cq; ascēdūt neq; cō
phēdūt. Sicut canes ceruū agitā
tes eum non venant. si modo post
vnum tunc post alium insequūtur.
Potius oportet eos vestigia inse
qui primi nec se circa aliquid ali
ud arrestare qualiter solent agere
canes ad B bene inducti. Alij nō
bene ad se ip̄os intendūt seu respi

De monte

ciūt. 7 ad picula itineris sui. sed im-
pūse 7 sine auisatiōe 7 cautela po-
nūt pedes suos. idō ruūt de tam
alto in tā bassū. **A**lii dō ascēdētes
retrospiciūt aut inferi⁹ respiciūt 7
q̄ cito q̄s de basso eos vocauerit
totū derelinquūt. **Q**ui d̄ tāto red-
dūtur inhabiles. q̄nto diuti⁹ inferi
us detinentur. et inde difficilīus 7
gravi⁹ reascēdūt. q̄ mūdāna con-
uersatio in loquēdo aut aliō mū-
diale exercēdo nō modicū impe-
dimētū 7 retardatiōē generat. et
in talib⁹ nimis cor suū figens 7 se
ipm tradēs hmōi nō velocitē resili-
ens 7 discedēs citi⁹ ad ascēdēdum
iter suū. iste q̄ cuiusmōi ē vsq; ad lon-
gū tūc causat sibi impedimētū ma-
gnū. **I**deoq; in istis nō optet mo-
rā trahē nisi p sola nēitate 7 pte-
reūdo ea. vel saltē q̄ si corp⁹ infe-
rius fuerit sursum sunt corda. **S**ed h̄
his q̄ nō didicerūt ē difficile q̄ ne-
q; ancorā cordis fixā hāt ad mō-
tem. nec cordas bone cōsuetudinis
eidē alligatas. **I**nterea sūt q̄dā q̄
cū ascēderint nūq; putant se inde
recessuros. h̄ illic p̄stē tanq; here-
ditario iure. **S**ed in suo casu deor-
sum fragilitatē p̄p̄iam agnoscūt.
sentiūtq; tribulationē bñ cōsiderā-
tes tūc q̄ diuīa grā ipos ibidem
collocavit. tenuitq; q̄dū sibi pla-
cuit. et tūc discūt cogitare de infe-
riori p bonā hūilitatē exītes i al-
to. et ecōtra cū inferi⁹ fuerint itez
sperāt. reascēdē. h̄ntes bonā pati-
entiā. **O**portz enī ita bñ 7 pl⁹ i spī-

contemplationis

ritali aduersitate sic corpali scz tē-
tatiōib⁹ duris q̄ afflictīōib⁹ mētis
q̄ sine cōsolatiōe sūt 7 q̄les h̄re cōsue-
uerat vl⁹ desiderat sic se immobilē cō-
seruare. **P**ostremo aliq; ascēdēdo
expēsas faciūt nimis largas 7 ex-
cessiuas puta p lacrimas 7 afflicti-
ones. p̄termittūtq; facere opa sua
nēcaria. **E**t idō misericors de⁹ cū hu-
iusmodi gratiose agit p̄mittendo
eos tpib⁹ certis decidēz labi infe-
ri⁹ vt sic illa facē possint. et eorūz
ad q̄ tenent nō obliuiscant ea ope-
rādo. **T**alia sūt impedimēta ad p-
ueniēdū ad montē cōtēplatiuos 7
cetera sine numero. q̄ cōphēdi atq;
reduci p̄nt ad p̄dca. **N**ō q̄ vincēda
et vitāda nēcaria ē fortis p̄seuerā-
tia cum gradib⁹ sup dōis. scz hūili
patientia locoq; secreto 7 silētio.

Capi. xxxvii. **Q**uidā mōi
meditādi q̄
p̄nt fuari in cōtēplatione

In legēdo vl⁹ audiēdo p̄e-
dicta dubitare posset ali-
quis 7 petē. quē in sua con-
tēplatiōe modū obseruare debe-
at meditādi. **N**ō ei itur ibi pedib⁹
corpis h̄ spiritalib⁹. q̄ cogitatiōes
atq; affectiōes sūt ipi⁹ aīe. **E**t ergo
nō sp vn⁹ 7 idē mod⁹ meditādi te-
nēt. h̄ valde variatus s̄m persona-
rum locorū atq; tēporū diuersitatē
7 s̄m grām dei doctrinā vel scien-
tiā quā quis habet. **I**n vadit sic
ali⁹ dō sic. vn⁹ atz idēz hodie vno
mō incedit. crastina dō aliē. **C**ogi-
tauit. tñ q̄ non erit inutile recitare

ad sorores

exemplariē. q̄dā q̄līc aliq̄ p̄transie/
runt istā vitā Fortassis enī b̄ p̄fi
ciet ad facili^r intelligēdū q̄ rep̄tē
dū h̄ itineris introitū. Et recolo
me q̄nq̄ scripsisse vob̄ charissimis
meis sororib⁹ plura ad p̄positū cō
ueniētiaz ad sequētia. q̄ non resu/
mo p̄ p̄nti **Magr Richar.** de s̄co
vidi. libro 3̄ memorato tradit mo
dū magis meo videre a p̄p̄iatū q̄
oueniētē p̄fūdis clericis q̄ simpli
rib⁹. q̄ b̄n̄ generalis est s̄ ad decla
randū p̄lici^r eēt. q̄re hūc p̄tereo^r
doctoz pl⁹ nouell⁹ insequit facies
inē diuinā sapiētiaz aiaz parifoz/
miē q̄dā m̄rimontuz **Liber** vero
intitulat^r horologiū et̄ne sapiētie
Alex q̄dē mod⁹ talis ē alt⁹ q̄ sub/
tilis. satisq̄ p̄culosus sic loquen/
do p̄p̄im a p̄ncipio sue ouerfōdis
eū tenē volētib⁹ **Ratio.** cō ei tales
nouit^r estimarēt meditari de sp̄ua
li onubio. leuē laberent in recoz/
datione de sp̄uali ad carnale ma/
trimoniū **Nec** ignoro in d̄co libro
q̄sdā modos alios fore tactos vt
pote cogitādo de iuene siue ado
lescēte morituro nolēti v̄l nō potē
ti penitē. s̄c̄c̄ meditando dei iudi/
cia. item cōsiderādo beatā v̄rginē
Mariā in hora passōis dñi n̄r̄i **Je**
su xpi Qui modū bonū s̄c̄ atz oueni
entes. q̄ p̄nt ibi v̄lōi q̄b⁹ placēt
Capi. xxxviii. De mō cō
tēplāti quē
btūs bern. tenuit in p̄ncipio
Reditat btūs bern. d̄ se ip̄o
q̄līc in ouerfōdis sue p̄nci^r
pp̄oit sibi op⁹ eē q̄ b̄fe
debēt opa bona q̄ mēta q̄lia ex se
ip̄o nequerat exgrēz b̄fe. iocirco
h̄ a

lxii

oſciētie pacēz locū d̄tratez ei poſſe
ſuā p̄niaz tribulationem celit^r a
deo trāſmiſſaz **Cōcordāt** oēs do
ctozes cōiter in mō ſc̄z iſto. qui ē
meditari inferni penas horridas.
p̄aſſi gaudia. ſua p̄c̄a atz m̄di
vanitatē **Sed** ego adhuc p̄ticula
riorē modū inq̄ro **Btūs** bernaf.
pene in oib⁹ p̄monib⁹ ſup̄ cantica
traçat modum vnū ſc̄z de ſp̄uali
m̄rimoniō inē deſi^r aiaz. quē q̄dā
doctoz pl⁹ nouell⁹ inſequit facies
inē diuinā ſapiētiaz aiaz parifoz/
miē q̄dā m̄rimontuz **Liber** vero
intitulat^r horologiū et̄ne ſapiētie
Alex q̄dē mod⁹ talis ē alt⁹ q̄ sub/
tilis. ſatisq̄ p̄culosus ſic loquen/
do p̄p̄im a p̄ncipio ſue ouerfōdis
eū tenē volētib⁹ **Ratio.** cō ei tales
nouit^r estimarēt meditari de ſp̄ua
li onubio. leuē laberent in recoz/
datione de ſp̄uali ad carnale ma/
trimoniū **Nec** ignoro in d̄co libro
q̄sdā modos alios fore tactos vt
pote cogitādo de iuene ſiue ado
leſcēte morituro nolēti v̄l nō potē
ti penitē. ſiſc̄ meditando dei iudi/
cia. item cōſiderādo beatā v̄rginē
Mariā in hora paſſōis dñi n̄r̄i **Je**
ſu xpi Qui modū bonū ſc̄ atz oueni
entes. q̄ p̄nt ibi v̄lōi q̄b⁹ placēt
Capi. xxxviii. De mō cō
tēplāti quē
btūs bern. tenuit in p̄ncipio
Reditat btūs bern. d̄ ſe ip̄o
q̄līc in ouerfōdis ſue p̄nci^r
pp̄oit ſibi op⁹ eē q̄ b̄fe
debēt opa bona q̄ mēta q̄lia ex ſe
ip̄o nequerat exgrēz b̄fe. iocirco
h̄ a

De monte

puidit sibi habitum se etiam ex meritis Jesu xpi. Et ex tunc diligentissime meditabatur totam vitam nostram Jesu xpi vitam ab eius conceptione usque ascensionem et ex omnibus penis et amaritudinibus eius collegit sibi fasciculum mirre qui inter vbera sua amovaretur continue. atque hunc per iugem memoriam super posuit suo pectori intime operantem. **¶** Per quod occludo ipsum beatum Bernardum suam contemplationem et ascensum in eadem incepisse meditationem assidue vitam nostram Jesu xpi vitam. quemadmodum dicitur legimus de sancta cecilia quod evangelium Christi in suo pectore portabat. scilicet eius vitam memorando. et non diebus neque noctibus vacabat a colloquiis divinis et oratione. Et doctor quodam in libro suo de stimulo amoris intitulo istam materiam sibi tractat et specialiter de passione domini nostri Jesu Christi. ostendens quod in ea omne bonum reperitur et quod eadem passio scilicet sit via huiusmodi puta contemplationis ostium. volensque alium de intrare in contemplationem ipse se seducit et decipit. et affirmat deum suum auctoritate domini dicentis. **Ego sum via veritas et vita. Nemo per quem pervenire potest ad vitam. Veritas viatorem illuminat. Vita enim dedit nutritionem sustentationem et remunerationem.** Utinam prefatus liber esset in gallicum translatus. meo enim iudicio valde vobis fieret proficuum. **¶** Sunt autem quodammodo contra alium modum non tenentes sue contemplationis. quod quod ad quemdam librum devotionis se tradunt vitam alicuius sancti aut alium ad exercitandam devotionem plegentes secundum materiam quam regunt quibus per necessarij esset librum

contemplationis

Et ideo iste modus solus insufficiens est nisi hoc etiam assuescerent agere sine penitentia chartarum. Alij vero faciendum sua suavia divina in ecclesia. addiscunt et se exercitant contemplari nitentes. Quamvis iudico istud esse multum difficile specialiter in principio et posse pertingere isto modo ad contemplationis perfectionem propter laborem carni annexum. nisi forte antea sint assuesfacti tales in suo secreto via contemplationis.

Capitulum xxxix. De alio modo meditandi per exemplum mendicantis

Nonnulli personam quam non modicum profecit ad reducendum suas cogitationes seu recolligendum in unum et ad simplicitatem per beatum quod diligenter se ipsum intuebatur fore pauperem miserabilem quod creaturam nihil se habere ex suo nec quicquam posse adquirere. **¶** Qua ex causa mendicare meditabatur atque sic adquirebat bonorum spiritualium elemosynam a pauperibus oculis in talibus divitiis opulentissimis atque plenis. quod nosset largos miro quod modo charitativos existere. id prefata persona sub arbore quodam loco secreto se collegit. in quo pro suo libitu atque diutius ibidem meditari posse putabat. **¶** Convertit itaque se corde tenuis sine loquela modo ad unum postea ad alium sanctum secundum sue devotionis ministerium a quolibet elemosynam expectando apertendoque suam necessitatem et indigentiam exponendo. hoc et memorando eorum magnam gratiam atque largitatem deprecando et eos ut dignarentur intendere per se ad deum omnipotentem

ad sorores

qz psonaliē oparē corā eo digna
nō eēt. **N**ez ē dēam psonā i hmoi
meditatiōe plura sēisse impedimē
ta eēneaz cogitationū atz fātafia
rū. ipa tñ forzi pseuerantia se arta/
uit atz in dēo loco otinuit inde nō
mouēdo seu viscedendo qūqz qd
qūit inuenit. eētqz stabilita oio in
hmoi orōne nec aliqd aliud intē/
deret. **P**er dies aut plurimos mo/
dū dēam otinuat fuerat qz inē/
dū ad duas tres vl̄ quoz horas
pūqz qd petiuit hēre potuisset. scz
suaz cogitationū affectiōnū vni/
tate atz recollectiōe ad vñū tale
qle dixim⁹ sup̄. **E**t p modū talē qī
p puenit ad qd tēdebat qñqz tñ
citi⁹. inēdū dō tardi⁹. pcepitqz cla
re vez eē dñi nri iesu xpi pmissuz
q pseuerauerit pulsās petēdo ape
riet ei. **P**otestis igit optie ppēdē
qnta fuerint h⁹ psonē dñideria ar
dētia ancīa suspiria atz gemitus
erga scos mō ad vñū mō ad alte/
rū spēali⁹ ad eos qz festū tūc co/
lebat. qñ absqz succursu et auxilio
pceptibili pmiscrāt dēam psonā
ad suos pedes puolutā ad tāti tē
poris spatiū pmanē in bello conti
nuo suaz cogitationū tumultū nī
modicū atz in suo ascēsu impedi/
mētū validū causantiuz nec p sēa
dēideria loq pmittētū eiōē. **I**pi
tñ tādē de eadē optime se qtabāt
aie sue dēideriū eiōē tribuēdo. sz
dī volūtate ei⁹ vtilitatē. **R**eperit
itaqz dēa psona hmoi exptā diffi
cultatē sibi ouerti ad pfectū. vt ex
hinc discēt viuaci⁹ et ardētī⁹ flagi

.lxiij.

tare. **I**n accidit q se de cetero in
sua orōne repit citi⁹ atz qñ sine im
pedimēto collectaz in modū talē
ad suaz cogitationū vñionē atz
simplicitatē leui⁹ qz mō p dēo et ce/
teris bona osuetudine comite ad
pōca puenit. **E**t puto istū modū
i initio guillmū parisiēn doctore p
cipuū tenuisse. quē affirmasse legē
do repperi qz paupes trutāni at/
qz captiui ipm dēu exorare docu/
erūt. **I**n libris eē eiūsoē pz quēad
modū orōnē vñi viatorū padisuz
adeūti p impetrāda elemosina et
auxilio pulcre opat. **I**n q pīe lib⁹
qī p totū ad dēu ad dñzqz nřz ie/
sū xpm et suos scos. spēali⁹ ad dñi
nē mariā. rōnes adducit qte⁹ auxi
liē creature eis supplicāti suā qz
paupratē alleganti. **L**oquit itē de
corā iudicib⁹ pntatis. qūo tles i su
is petitiōib⁹ sint circūspecti atz sa/
piētes. **N**imīz. timēt ei. et piculū si/
bi vidēt imminere. **T**ali mō et nos
imo et adhuc āpli⁹ corā deo pnta
ti facē nob mltū expediret.

Capi. xl. **C**ōmendatio istius
modi orēplationis
tanqz securi vtilis et levis

Istū modū inchoādī orē
plationē cui placet seq̄ p̄t
satis ei ē secur⁹ simplex at
qz levis oueniēs eē gradui bñ pri
mo cōtemplatiōis antedictō. qui
assignatur humilis penitētia. **I**bi
ei nō aliō qz indulgētia petiē atz
bñ opādī tpe affuturo gr̄a. itē eē
remediū cōn plagas suas et pecca
torū ifirmitates varias. **N**o qd n

De monce

paz ofones beati ancelmi diuer
soz qz ceteroz scōz edite ad san
ctos scas p̄ficiūt Liber q̄qz de
q̄ p̄de locut⁹ sū rhetorica diuina i
titulat a guillmo p̄ficiē. op̄ilatus
m̄lū ad ista vtil. **Sup** mō isto
iniciādi oteplonē dudū optabaz
ofonē q̄ndā fabricare in modum
paupis panē suū ostiari q̄rēt. v̄l i
v̄gētā q̄rēt. q̄ petēt. ad istar icar
ceratoz. a certe ad silitudinē ele
mosinā petētū. nō q̄dē p se ip̄is s̄
p in hospitalib⁹ t̄egētib⁹. Sepe ei
aliqs duotionē suā p alio inc̄pel
lādo repit magis q̄ si p se deū ex
oraret. ibi qz multū p̄ficiū. Tenent
ec̄ ad h̄ plures ex officio suo. quē
ad modum viri eccl̄astici aliq̄ ex
elemosina vitā ducētes corporis.
imo dico oēs debē h̄ facē tā p̄p̄
dei mādātū q̄ etiā p̄p̄ b̄nficia ab
alijs recepta siue t̄ha sint bona na
ture a suis parētib⁹. siue bona for
tune ip̄is collata iure hereditario
possidēda a viuis a mortuis. Cō
pilauī p̄de ofonē q̄ndā ad dñm ie
sū xpm. iniciātē Jesu sp̄dse h̄gini
tatis tē. **Intēdo** autē si deo placitū
fuerit de h̄ in breui diffusi⁹ scri
bē op⁹. **Itēz** est oēs mūdi scriptu
ras nō posse pducē oteplatiū q̄
tēdē h̄z. quēadmodūz facit fortis
p̄seuerātia auxiliāte dei grā faciē
do exēplo p̄sōe sup̄ memorate. po
nēdo qz se ad p̄dicā sc̄z ad opus.
qz affectiōnes scribi neq̄unt. neqz
generant p̄ l̄ras aut p̄ verba s̄ p
operis exercitiū

Capi. xli: De mō v̄sītādī se
in oteplatiōe s̄m

contemplationis

istum modum

Quem dō delcat p̄habita
silitudo. hic multā largaz
materiā h̄z v̄sītandi q̄ al
suescēdi ad suaz cogitationūz re
colleccōnē intra se. erga ec̄ deū atz
suos s̄ctos. **N̄re** ei n̄citates q̄ mī
serie ac infirmitates tā corpis q̄
aie infinite s̄. **Dehinc** h̄tutes no
bis ad q̄rēde in magno s̄e numēo.
sic̄ s̄cī q̄ s̄cē q̄b⁹ nob̄ supplicatū ē
nūc s̄l oib⁹ nūc dō cui libz seorsū
Intē ceteras ec̄ n̄citates mortl. ho
ra postremū ē negotiū q̄d pl⁹ nob̄
ē timēdū. **Ob** cui⁹ hore horrozē soli
eite p̄uidēdū foret nob̄ remedī q̄
vita sup̄stite p̄curare amicos atz
defēsores. laturos auxiliū i momē
to tā tribili ad b̄n placitū dei. **Itē**
rā istam sūme ante mētis oculos re
ducē p̄ficiū ē. ei⁹ memoriā recētē
oi tpe vite in oib⁹ qz s̄cīs n̄ris h̄re.
in n̄re oteplationis secreto a nob̄
ip̄is sepi⁹ q̄rēdū est. **Mō** aia mea
dic̄ m̄ paup⁹ miserabilis ofitē m̄.
si in p̄sītiaz aut intra vni⁹ hore
spaciūz separi te a corpe opteret
ad astādum tremēdo dei iudicio
q̄d didura ad quē deniqz ofugēs
Si respōdes qz sic̄ sic̄ faceres et
toto corde tūc misericordiā atqz
veniā ab oipotēti deo flagitares
a suis qz s̄cīs. **Fac** igiē talē in p̄e
senti. **Ignoras** enīz in quo p̄cto
infirmitat. p̄ tūc eris a q̄d spaciū
tp̄is ad h̄ faciēdū h̄re potuēis. **In**
h̄mōi meditātōe viuacit̄ seu cor
dintime q̄ diu morari debemus q̄
usqz nob̄ videat q̄d s̄ctiam⁹ mortē
m̄lū approximare. **Itēz** ofiderādi

ad sorores

sunt amici nostri pro quibus orare volumus esse eos in necessitate ultia putata ad lectum mortis Et quoniam a nobis suppliciter auxilium requirunt desiderantes quatinus pro eis preces effundamus. commotamurque eis ac si in presenti sic ageretur nobiscum hoc ergo quoniam fiet et non diu tardabit. misereamur interea anime nostre ac si ea in medio flammæ purgatorii aspicimus colloca-
tâ. **N**on quod bene iuvat considerare vili-
gentem miseriam aut dolorem validum
quem quis per suam suffert infirmitatem et
aliunde quodlibet vehementer inde cruciatur
Quid ergo erit de anima misera per-
pessura tanta in futuro seculo

Capitulum xlii. De tribus dei iudi-
ciis an oculos men-
tis reuocatis per materia contem-
plationis

Possumus insuper in hominibus con-
templatione reuocare an men-
tis nostre oculos tria dei iu-
dicia. quod scilicet seu tenebit et tenet
Insuper tenebit sic patet in quo regnat
iudicat misericordia dulcis et pia Et talis
est in vita presentis secundum tenet sic do-
minus contra suum ubi regnat atque
iudicat iustitia rigorosa Oportet
enim illic omnia exolvere debita. et sic est
in purgatorio Tertium est in inferno
ubi regnat horrenda et crudelissi-
ma iustitia scilicet propter peccatores dona-
tos Ibi enim deus punit ad instar iu-
dicis flecti non potestis. contra malefi-
cos morte eterna dignos Modo
postrema duo iudicia declinare pos-
sumus appellando et submittendo nos
ad primam curiam scilicet misericordiam quam durat solu-

lxliii.

ista vita salute Bonum ergo est nobis
omni tempore habemus eligere interim quod
habere possumus sanctos intercessores ad
deum Precipue ibi habemus in dicta
curia nostra dominam reginam de curie. scilicet
marie exultantem. sicut nostram matrem et aduoca-
tam dulcissimam ac gloriosissimam virginem
Mariam Pariter est illic ihesus christus pater noster
frater noster. aduocat. consiliarius. mediator
atque redemptor Et in veritate iste nimis
est stolio et infatuatur. quod recusaret
vna cum propheta se ipsum submittere dei mi-
sericordie suppliciter dicere Domine ne in
furore tuo arguas me. neque in ira
tua corripas me Ibi tangit propheta
ista tria iudicia Dicit enim Domine ne
in furore tuo arguas me id est in
inferno. neque in ira tua corripas
me Sic est in purgatorio. secundum misericordiam
tuam miserere mei quoniam infirmus scilicet in
hac vita Et adhuc possumus Inquit
rere et inuenire alleuiamen flagelli
quod iuste meruimus. scilicet mediante inter-
cessione tali quam deus est. et sepe ex toto
sic querari seu esse absolui Qui etiam
attente perscrutaretur atque sibi proponeret exi-
tum huius carceris quod detinemur quod erit
in articulo mortis cogitaretque ad
postrema tria iudicia. talis omnino cum gau-
dio ingreditur huiusmodi infirmitates atque
diffamationes paupertates et filia que
penalitates dicuntur leuissime suffer-
ret. et certe de nulla aduersitate vi-
te habere curaret Qui insuper quotidie ad
memoriam reducere mori se optet. secundum quoniam
et quodlibet ignorat. exaiaretque se sepius
an in statu in quo est mori auderet. quod si non.
profecto remoueret in breui impedimenta
ut secure mori. prestolaretur aduentum

De monte

Ca. xliii. Quō quidā deficiūt in forti pseuerantia ⁊ in contemplatōne modicū pficiūt.

Pures aut min⁹ bñ auisati sē circa pseuerantie fortitudinē seu circa contemplatōnis fructū ac p b ad ista psequendū multū remoti. Renuit enim se ipos dare orōni aut meditationi incubere nisi se deuotione sentiāt affectos ad illa. ac nisi cū eos ista delectant veniantq; ad cor suū. Alii uenit enī tlib⁹ alias oca nil pdesse. Et hmoi opant huic q frigore nimii cruciat. recusat tñ accedē ad ignē nisi pus habeat calorē. Aut certe eq; pant alicui fame pereūti. nolētiq; q̄rere ad māducandū nisi ātea saturat⁹ sit. Quare ei aliq; se dat in orōnez vel meditationē nisi ut calefiat vini amoris igne vel ut saturet donis aut grā dei. Tales in b deficiūt seu errāt putātes se tēp⁹ pde cū posui in orōne vel meditationē nō mox deuotiōis imbre irrigant. Ad qd respondeo q si nitant q tñ in se ē ad b atq; faciunt laborē suū. sintq; in bello ⁊ pugna otinua cōn suas cogitatioēs cū displicētia qz nō abscedūt nec pacē hñe pmittūt. tales p tñc maius reportāt meritum q; sepe si eis adueniret deuotio subito sine tali pficū. Rō qz militāt deo ⁊ fuit suis expēsis pprijs ⁊ sūptib⁹ atq; cū labore maiori ⁊ pena. Neq; tñ ē q volēs ad exēplū pnarrate p sone supi⁹ se ipm exercē. optet ad b hñe ipm magnū tps spatū. re/

contemplationis

iecto etiā oi onē aliāz occupatio nū tā ex pte sua q; aliāz. seq; arcē ad pmanēdū in vno loco fixū lōgo tpe siue solatio subsequitur ali q siue nulla. q tñ ad eandē hñdā laborare nō cesset atq; sit otinu⁹. Cūq; se nimio sēsit tedio affectū sibi ipi dicat q adhuc expectz ad medie hore spatū ac hore faciēdo pñiaz suā. expectās diuine grē elemosinā. P⁹ horādo elapsā adhuc se omoneat ad phstēduz talit ad alterā horā. Et sepe in postrema dimidiē hore pte talis in sua otēplatiōe āpli⁹ pficiet q; oi tpe preterito. ⁊ q; alijs decem dieb⁹ aut certe in vno mēse. Q si a casu i suo regressu ⁊ iterato accessu reperit se qñ refutatum sic scz q elemosyna ei dneget puta nō psecut⁹ gratiaz deuotiōis. tñc hñit ei ouenit cōuerti ad deū pfitēdo indignuz se fore tāte grē. imo q pl⁹ meruisset vba ⁊ flagella atq; tribulationes q; hmoi cōsolatioēs. Et sic dicat. O dñe de⁹ tue cōsolatioēs laudes ⁊ glā tibi sint sp. m autē vt dignū ē ⁊ iustū pfusio. nisi opposituz pueniat m de tua mīa. Per talem modū vincet deū. faciēs ei sacrificiū de cordis sui duritia. Et certe de⁹ ei⁹ nō obliuiscit. cōferēs mīaz suā cū cognouerit horā atq; pñdū expedietē fm suū bñplacituz. Nec etiāz debet aliquis huiusmodi cōsolatioēs nimis affectare i lachrymis atq; deuotione p sua delectatione ⁊ ad suā placetiā h vt p talē solatione ⁊ amoze ardētiori deo

ad sorores

uniat ad deū possit meli⁹ diutius
et delectabilius se ouertē. Si igit^r
magis ei placitū fuerit q^d p^r tunc
aliq^s ei famule^r sine talib⁹ solati/
onib⁹ conformit^r nobis idē placere
debz. debem⁹ q^d dicē. O dñe deus
oipotēs sufficit tñ optime vt pmi/
um meū atq^z remuneratio a te re/
seruet tñ in paradiso. in pñti illd nō
tribuēs. Illud vnū supplicie oro vt
tñ nō irascaris s^z vt viuam in tua
grā tñmō. de cetero fiat volun/
tas tua. Qui dñō deuotionē assecu/
tus fuerit diligēs existat grarum
actiōes ex toto corde referēs deo
oipotēti. orādo instāt^r vt augmē/
tet^r confirmet op⁹ plātatiōis sue in
eo inceptū absq^z h^z q^d tale quid ei
hic offerat sic pmiū qñpoti^r in futu/
ruz refuet pñdā integram

Capit. xliiii. Quēdā imagina/
tio mōtis cū sbus
habitatul^r. s. fidei spei^r charitatis.

Ter mōtis antea adducti
p^r facilio^r sui eleuatiōe in
contemplatiōe pōt q^s imagi/
nari ouenient. quēadmodū aliqñ
qdā quē noui fecerat. Et breuif p/
strigā eādē. Imaginem^r igit^r mare
magnū piculossimū qd diuerso/
rum genez hōines cūtes^r redesi/
tes nauigio pñrāseunt diuersis na/
uib⁹. ad vnū tñ final^r portū tēden/
tes. in q^d eē magna pñrāseuntium
ps pñt picula maxima atq^z tēpe/
states varias nēario hz pñe. Ad
ripā dñō h^z maris seu in litore ele/
uata erit rupes altitudis mire. sup^r
qm exñs qñq^z secur^r. d^r q^d pñt q^d i

lxv

mag⁹ isto mari fiāt spectari pñt abi/
q^z sui piculo. In ista rupe tres erūt
statiōes siue habitacula tria. vnū
in basso. aliud in medio. tñū vero
in fine siue sūmo. In p^o imagiemur
fidē eē hospitātā. in scdo spē. i ter/
tio dñō caritatē. Modo qñ quis in
pñmo fuerit habitaculo scz basso.
fides ipā eidem maris horribilia
oñdit picula qñtū ad aiaz. p^r que
ocipit timorē validū. q^z aspicit in
dicia dei mirabilia cōn ipos pñco/
res ab eo in isti^r maris voraginē
pñcipitatos dñatiōe ppetua abs/
q^z vllō remedio. Et ibi pñt hō duo/
tus in certa fide corā sue mentis
ocul^r statuē oia sua scā ad generā/
dū i se scm timorē^r pauorē secretor^z
dei iudicioz. Quēadmodū ē fragi/
litas^r mutabilitas breuitas vite
mortal^r. mortis incertitudo. dñana/
toz horroz. mltitudo eoz q^d dam/
nant. pñria suā pñca. defcs q^z tñis
pñeriti. qñdianos eē excessus. Itē
quō dñs nñ iesus xps scī q^z oēs
mlta passi sūt tormēta afflictiones et
tribulatiōes. ita sit cert^r q^d adhuc
plura sustinebūt mali atq^z dñati
Et qñbz siue bon⁹ siue mal⁹ expe/
ctare hz tribulatōnē affuturā siue
citi^r aut tardi^r. In scda dñō statio/
ne d^r māsione locabit^r spes tradēs
homini deuoro fiduciā. ne p^r timo/
rē nimīū despet^r z sic semet ipm p/
dat^r dñet. Et ibi debēt cōsidera/
ri omnia q^d faciunt ad spem bonā
cōcipiendam de dei bonitate. Sic
ei nob eē faciendū ipē mādauit. Re/
uocemus illic ad mēoziam miser/
i

De monte

cordias sanctorum et sanctarum beneficia infinita ab ipso nobis exhibita et que quotidie exhibet absque ulla nostro merito. specialiter autem maximam dignationem et misericordiam passionis Iesu Christi domini nostri. **I**te gratias quoniam deus facit subito peccatoribus eos sustinendo. **I**n hoc tabernaculo spiritus anima deuota resumit aliqualem cor suum transferendo se de uno tabernaculo ad aliud. ad misericordiam pauorem et humilitatem cum spe bono. **U**num ei alio absente non sufficit. **I**n facta vero mansione de rupis demoratur charitas. ibi quod considerabit anima deum domini sui magnitudinem. et quoniam dignus sit amari appreciari atque laudari. **Q**ualiter omnia gubernat atque sustinet. omne quod est ex nihilo pura sua bonitate creauit. **E**t sic de filiis dei rationibus nobilibus sine numero. sic et de gloria quam suis tradidit angelis. **E**cce angelus docebat quoniam agnosce deum per mentis eleuationem super terram. super celum. super propriam suam animam. atque super res omnes ab eo creatas. et tunc in momento temporis et raptu subito ad similitudinem coruscationis aut velocis nubium cursus. anima deum attingit quod sit de deo. et statim decidit etiam seu relabitur. **S**ed ibi non optet vos esse curiosas nec nimis stabiliter stare. **S**ufficit vobis deum agnosce in paradiso celi. et quantum in presenti seculo debet sufficere vobis quod credatis et agnoscatis quod ipse creator fecerit et redemptor vester est et sic de alijs dignitatibus de quibus in fide catholica edocemini. sine hoc quod scire velitis quod sit ipse deus in sua natura per claram visionem

contemplationis

ei de quo trado vobis tale documentum sancti Dionysii. **Q**uocienscumque in contemplatōe et meditatioe de deo facis. scitis qualis sit res quaz videtis. videtis quod vobis res hec visa quicquid modo afficitur alicui rei alteri huius mundi tunc certitudinaliter teneat. vos non videre deum taliter per claraz visionem. **E**t si modo dico et de angelis. **N**on enim est de corpore taliter magnus. nec albus nec rubeus nec clarus neque coloratus. **E**t nec se et angelus. verum quod est quod cognoscit et sentit bene per modum alium quod scripto tradi non potest neque verbis edoceri. nisi quod isti sic agnoscentes sentiunt et sciunt bene quod agnoscunt. **S**ic sentiendo unum dulcorem aut plenitudinem unam saporem et unam melodiam. et talia sentimenta enarrari nequeunt. **S**ic a filiis aliqui intra nos sentimus bene amorem aut gaudium. et tamen amor et gaudium non se magna corpore taliter aut gracilia alba vel nigra. **N**ec posset aliquis facere intelligere aliquid quod esset talia. quod nisi quod homo sensisset in se. **N**on tamen dico quin deus potest deus quod sit in humana natura. hoc enim ut sic corpus. formatus quod est ut alius homo. **S**ed quod dixi de deo. intelligo in sua divina essentia. **E**t quoniam anima deuota bene visitata esset inhabitando istam rupem aut montem forti meditatione et per fortem cogitationem semper illuc reuertere facilius se eleuando ac promptius ad habendum fidem spem et charitatem et alias pulcerrimas contemplationes absque numero quas ibidem reperiret. essetque ei tanquam

ad sorores

port' et lit' seu confugium contra omnes
tribulationes et impedimenta maris
magni huius portus mundi

Capi xlo: De tribus modis
quibus gratia datur

Sicut superius memini mille et
mille modis contemplatio
variari potest et haberi. Ite
quod per tanto ad primum non posito relin-
quendo quolibet suo sensui et gratie a
deo collate. ne videar quodam lar-
gissimum atque copiosissimum et quodam-
modo infinitum in tanta brevi et modica
imaginatio velle perstringere. Sed
per finali adhuc dico. gratiam dei per
sententiam esse aie tribus modis specialiter

¶ Primum est per iustificationem sine
hunc quod sentiat atque aiaz cui sic adest
deo acceptabile reddet. Alius mo-
dus est per sentimentum et consolationem
aliquam. sicut in istis qui in sua con-
templatione recipiunt et percipiunt di-
versos consolationum modos atque
gaudia spiritualia. Nam interdum eis
idem videtur quod liquet oio in quodam
dulcedine. in tantum ut omne quod cer-
nunt aut meditantur plenum esse tali
dulcore iudicant. Aliqui vero reci-
piunt securitatem quodammodo admirandam
humilitate plenam. qua mediante ipsi
sibi in se displicent solam accipientes
delectationem et placetiam eorum in deo.
Quoties enim sibi in se quis pla-
cet atque in se de seipso gaudet. cer-
tus sit a vera humilitate se esse alie-
num. nec consolationes suas quibus io-
cundatur a deo habere sciat originem. Ne-
ra enim humilitas semper exis sociat

leui.

ta visitationibus bonis atque divinis
dat cognoscere ad invicem et veraciter de
seculo suos. per quos sibi homo displicet
reddatque vilis atque abominabilis
in aspectu suo nihilominus placetiam
maximam habens. hunc que in gratia miseri-
cordia bonitate quod divina consistit
Aliqua anima deuota sentiet cordis sui
quodam dilatationem vel sui intellectus
comprehendens in se plus quod etiam tor-
mentum. iudicabit quod deus fore tam ex-
cellens atque infinite maiestatis quod
quasi omne quod residuum est ei nihil
oio esse videat. nisi in quantum est in tali
bus deus agnoscit. Quia vero sen-
tiet anima in se quodam spirituale ebrieta-
tem commouente eam sobrie in laudes
spirituales. suspiriaque sancta et deuot-
ta. non se valens ad intra continere quod
oporteat de foris erumpere seu ad ex-
tra id ostendere quod sentiat. videtur quod
interdum eodem quod oia plena sint glo-
ria et laude plena. **¶** Tertius homo
modus habendi gratiam per pietatem dei est per unio-
nem. quemadmodum beatus paulus apostolus
habuit ceterique contemplatiui excellen-
tissimi. Sed de modo isto loquor me indigni-
sum reputo et os meum contineo. al-
tioribus doctioribusque illud relin-
quens discutendum. **¶** Deo gratias
omni tempore Amen.

**Explicit tractatus de
monte contemplationis**